

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2011 m. spalio 4 d.*

Turinys

I	—	Teisinis pagrindas	I - 9168
	A	— Tarptautinė teisė	I - 9168
	B	— Sąjungos teisė	I - 9171
		1. Transliavimą reglamentuojančios direktyvos	I - 9171
		2. Intelektinę nuosavybę reglamentuojančios direktyvos	I - 9178
	C	— Nacionalinės teisės aktai	I - 9184
II	—	Pagrindinės bylos ir prejudiciniai klausimai	I - 9186
	A	— Teisių transliuoti „Premier League“ rungtynes suteikimas išduodant licenziją	I - 9186
	B	— „Premier League“ rungtynių transliavimas	I - 9188
III	—	Dėl prejudicinių klausimų	I - 9203
	A	— Dėl taisyklių, susijusių su kitų valstybių narių koduotų programų priėmimu ..	I - 9203
		1. Pirminės pastabos	I - 9203
		2. Direktyva dėl sąlyginės prieigos	I - 9204

* Proceso kalba: anglų.

- a) Dėl sąvokos „neteisėta priemonė“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos dėl sąlyginės prieigos 2 straipsnio e punktą (pirmas klausimas byloje C-403/08 ir pirmas bei antras klausimai byloje C-429/08) I - 9204

- b) Dėl Direktyvos dėl sąlyginės prieigos 3 straipsnio 2 dalies aiškinimo (trečiasis klausimas byloje C-429/08) I - 9206

- c) Dėl kitų klausimų, susijusių su Direktyva dėl sąlyginės prieigos I - 9208

- 3. SESV sutarties nuostatos dėl laisvo prekių ir paslaugų judėjimo I - 9208
 - a) Dėl draudimo importuoti, prekiauti ir naudoti užsienio dekodavimo priemonės (aštunto klausimo b punktas ir devinto klausimo pirmoji dalis byloje C-403/08 bei šešto klausimo i punktas byloje C-429/08) .. I - 9208
 - i) Dėl taikytinų nuostatų nustatymo I - 9209

 - ii) Dėl laisvo paslaugų teikimo apribojimo egzistavimo I - 9210

 - iii) Dėl laisvo paslaugų teikimo apribojimo pateisinimo intelektualinės nuosavybės teisių apsaugos tikslu I - 9212
 - Teisingumo Teismui pateiktos pastabos I - 9212

 - Teisingumo Teismo atsakymas I - 9213

 - iv) Dėl laisvo paslaugų teikimo apribojimo pateisinimo siekiant paskatinti visuomenės buvimą futbolo stadionuose I - 9219

 - b) Dėl užsienio dekodavimo priemonių naudojimo nurodžius netikrą asmens tapatybę bei adresą ir dėl šių priemonių naudojimo komerciniais tikslais (aštunto klausimo byloje C-403/08 c punktas ir devinto klausimo byloje C-429/08 ii ir iii punktai) I - 9220

c)	Dėl kitų klausimų, susijusių su laisvu judėjimu (devinto klausimo byloje C-403/08 antroji dalis ir septintas klausimas byloje C-429/08) . . .	I - 9222
4.	ESV sutarties nuostatos konkurencijos srityje	I - 9223
B —	Dėl taisyklių, reglamentuojančių programų naudojimą jas priėmus	I - 9226
1.	Pirminės pastabos	I - 9226
2.	Dėl Direktyvos dėl autorių teisių 2 straipsnio a punkte numatytos atgaminimo teisės (ketvirtas klausimas byloje C-403/08)	I - 9228
3.	Dėl atgaminimo teisės išimties, numatytos Direktyvos dėl autorių teisių 5 straipsnio 1 dalyje (penktas klausimas byloje C-403/08)	I - 9230
a)	Pirminės pastabos	I - 9230
b)	Dėl Direktyvos dėl autorių teisių 5 straipsnio 1 dalyje numatytų sąlygų laikymosi	I - 9232
4.	Dėl „viešo paskelbimo“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos dėl autorių teisių 3 straipsnio 1 dalį (šeštas klausimas byloje C-403/08)	I - 9236
5.	Dėl Direktyvos dėl palydovinio transliavimo reikšmės (septintas klausimas byloje C-403/08)	I - 9242
IV —	Dėl bylinėjimosi išlaidų	I - 9242

Sujungtose bylose C-403/08 ir C-429/08

dėl *High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division* (Jungtinė Karalystė) 2008 m. liepos 11 d. ir *High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court)* (Jungtinė Karalystė) 2008 m. liepos 28 d. sprendimais,

kuriuos Teisingumo Teismas gavo atitinkamai 2008 m. rugsėjo 17 ir 29 d., pagal EB 234 straipsnį pateiktų prašymų priimti prejudicinį sprendimą bylose

Football Association Premier League Ltd,

NetMed Hellas SA,

Multichoice Hellas SA

prieš

QC Leisure,

David Richardson,

AV Station plc,

I - 9162

Malcolm Chamberlain,

Michael Madden,

SR Leisure Ltd,

Philip George Charles Houghton,

Derek Owen (C-403/08)

ir

Karen Murphy

prieš

Media Protection Services Ltd (C-429/08)

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas V. Skouris, kolegijų pirmininkai A. Tizzano, J.N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev ir J.-J. Kasel, teisėjai A. Borg Barthet, M. Ilešič, J. Malenovský (pranešėjas) ir T. von Danwitz,

generalinė advokatė J. Kokott,
posėdžio sekretorė L. Hewlett, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2010 m. spalio 5 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Football Association Premier League Ltd, NetMed Hellas SA ir Multichoice Hellas SA*, atstovaujamų QC J. Mellor, QC N. Green, baristerių C. May, A. Robertson, solisitorių S. Levine, M. Pullen ir R. Hoy,

- *QC Leisure, D. Richardson, AV Station plc, M. Chamberlain ir M. Madden, SR Leisure Ltd, P. G. C. Houghton ir D. Owen*, atstovaujamų QC M. Howe, baristerių A. Norris, S. Vousden ir T. St Quentin bei M. Demetriou, solisitorių P. Dixon ir P. Sutton,

- K. Murphy, atstovaujamos QC M. Howe, QC W. Hunter, baristerės M. Demetriou ir solisitoriaus P. Dixon,

- *Media Protection Services Ltd*, atstovaujamos QC J. Mellor, QC N. Green, QC H. Davies, baristerių C. May, A. Robertson ir P. Cadman,

- Jungtinės Karalystės vyriausybės, atstovaujamos V. Jackson ir S. Hathaway, padedančių QC J. Stratford,

- Čekijos vyriausybės, atstovaujamos K. Havlíčková,

- Ispanijos vyriausybės, atstovaujamos N. Díaz Abad,

- Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos G. de Bergues ir B. Beaupère-Manokha,

- Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocato dello Stato* L. D'Ascia,

- Europos Parlamento, atstovaujamo J. Rodrigues ir L. Visaggio,

- Europos Sąjungos Tarybos, atstovaujamos F. Florindo Gijón ir G. Kimberley,

— Europos Komisijos, atstovaujamos X. Lewis, H. Krämer, I. V. Rogalski, J. Bourke ir J. Samnadda,

— ELPA priežiūros institucijos, atstovaujamos O. J. Einarsson ir M. Schneider,

susipažinęs su 2011 m. vasario 3 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymai priimti prejudicinį sprendimą pateikti dėl

— 1998 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/84/EB dėl sąlygine prieiga grindžiamų paslaugų ir sąlyginės prieigos paslaugų teisinės apsaugos (OL L 320, p. 54; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 3 t., p. 147, toliau – Direktyva dėl sąlyginės prieigos),

— 1993 m. rugsėjo 27 d. Tarybos direktyvos 93/83/EEB dėl tam tikrų autorių teisių ir gretutinių teisių taisyklių, taikomų palydoviniam transliavimui ir kabeliniam perdavimui, koordinavimo (OL L 248, p. 15; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 134, toliau – Direktyva dėl palydovinio transliavimo),

- 1989 m. spalio 3 d. Tarybos direktyvos 89/552/EEB dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų nuostatų, susijusių su televizijos programų transliavimu, derinimo (OL L 298, p. 23; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 2 t., p. 321, toliau – Direktyva „televizija be sienų“), iš dalies pakeistos 1997 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/36/EB (OL L 202, p. 60; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 2 t., p. 321),

 - 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/29/EB dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo (OL L 167, p. 10; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 230, toliau – Direktyva dėl autorių teisių),

 - ir SESV 34, 36, 56 bei 101 straipsnių išaiškinimo.
- 2 Šie prašymai buvo pateikti nagrinėjant ginčą, kilusį tarp *Football Association Premier League Ltd.* (toliau – FAPL), *NetMed Hellas SA* (toliau – *NetMed Hellas*) bei *Multi-choice Hellas SA* (toliau – *Multichoice Hellas*; toliau, visos kartu – FAPL ir kt.), viena šalis, ir *QC Leisure*, D. Richardson, *AV Station plc* (toliau – *AV Station*), M. Chamberlain ir M. Madden, *SR Leisure Ltd*, P.G.C. Houghton bei D. Owen (toliau, visi kartu, *QC Leisure* ir kt.), kita šalis, (byloje C-403/08), ir ginčą, kilusį tarp K. Murphy ir *Media Protection Servines Ltd.* (toliau – MPS) (byloje C-429/08), dėl Jungtinėje Karalystėje prekiaujamų ir naudojamų atkodavimo priemonių, kurios suteikia galimybę naudotis transliuojančio subjekto teikiamomis palydovinio transliavimo paslaugomis, yra gaminamos ir jomis prekiaujama turint šio subjekto leidimą, tačiau yra naudojamos, nepaisant pastarojo valios, už geografinės zonos, kuriai šis leidimas yra išduotas, ribų (toliau – užsienio dekodavimo priemonės).

I — Teisinis pagrindas

A — *Tarptautinė teisė*

- 3 Sutartis dėl intelektinės nuosavybės teisių aspektų, susijusių su prekyba, pateikta Pasaulio prekybos organizacijos steigimo sutarties 1C priede ir pasirašyta Marakeše 1994 m. balandžio 15 d., buvo patvirtinta 1994 m. gruodžio 22 d. Tarybos sprendimu 94/800/EB dėl daugiašalių derybų Urugvajaus raunde (1986–1994) priimtų susitarimų patvirtinimo Europos bendrijos vardu jos kompetencijai priklausančių klausimų atžvilgiu (OL L 336, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 11 sk., 21 t., p. 80).

- 4 Sutarties dėl intelektinės nuosavybės teisių aspektų, susijusių su prekyba, 9 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Valstybės narės laikosi Berno konvencijos (1971) 1–21 straipsnių ir jos priedo. Tačiau valstybės narės pagal šią Sutartį neturi teisių nei įsipareigojimų tų teisių, kurias suteikia tos konvencijos 6bis straipsnis arba iš kurio tos teisės kyla, atžvilgiu.“

- 5 Pagal Berno konvencijos dėl literatūros ir meno kūrinių apsaugos (1971 m. liepos 24 d. Paryžiaus aktas), iš dalies pakeistos 1979 m. rugsėjo 28 d. (toliau – Berno konvencija), 11 straipsnio pirmą pastraipą:

„Dramos, dramos-muzikos ir muzikos kūrinių autoriai turi išimtinę teisę leisti:

- i) viešai atlikti savo kūrinius, įskaitant visus viešo atlikimo būdus bei priemones;
- ii) bet koku būdu paskelbti visuomenei savo kūrinių atlikimus.“

- 6 Berno konvencijos 11bis straipsnio pirmoje pastraipoje reglamentuojama:

„Literatūros ir meno kūrinių autoriai turi išimtinę teisę leisti:

- i) transliuoti savo kūrinius eteryje ar viešai skelbti juos visuomenei bet koku kitu belaidžiu ženklų, garsų ar vaizdo siuntimo būdu;
- ii) viešai skelbti visuomenei eteryje jau transliuotus kūrinius laidais ar belaidžiu būdu, kai tai daro kita nepradinė organizacija;

iii) viešai skelbti transliuotą eteriye kūrinį garsiakalbiu ar bet koku kitu ženklų, garsų ar vaizdų siuntimo prietaisu.“

7 Pasaulinė intelektinės nuosavybės organizacija (PINO) 1996 m. gruodžio 20 d. Ženevoje priėmė PINO atlikimų ir fonogramų sutartį (toliau – Atlikimų ir fonogramų sutartis) bei PINO autorių teisių sutartį (toliau – Autorių teisių sutartis). Šios dvi sutartys Bendrijos vardu buvo patvirtintos 2000 m. kovo 16 d. Tarybos sprendimu 2000/278/EB (OL L 89, p. 6; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 11 sk., 33 t., p. 208).

8 Pagal Atlikimų ir fonogramų sutarties 2 straipsnio g punktą:

„Šioje Sutartyje:

<...>

g) atlikimo ar fonogramos „viešas paskelbimas“ – tai bet koks atlikimo garsų ar fonogramoje užfiksuotų garsų arba jų išraiškos viešas perdavimas, išskyrus transliaciją. 15 straipsnyje „viešo paskelbimo“ sąvoka taip pat suprantama kaip fonogramoje įrašytų garsų arba garsų išraiškos padarymą viešai girdimais.“

9 Šios sutarties 15 straipsnio 1 dalyje skelbiama:

„Atlikėjai ir fonogramų gamintojai turi teisę į vienkartinį teisingą atlyginimą, kai komerciniais tikslais išleistos fonogramos tiesiogiai ar netiesiogiai transliuojamos ar kaip kitaip viešai skelbiamos.“

10 Autorių teisių sutarties 1 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad susitariančiosios šalys įsipareigoja laikytis Berno konvencijos 1–21 straipsnių ir jos priedo reikalavimų.

B — Sąjungos teisė

1. Transliavimą reglamentuojančios direktyvos

11 Direktyvos „televizija be sienų“ trečioje konstatuojamoje dalyje skelbiama:

„<...> programų transliavimas be sienų, taikant įvairiausias technologijas, yra vienas iš Bendrijos tikslų įgyvendinimo būdų; <...> turėtų būti numatytos priemonės, leidžiančios ir užtikrinančios perėjimą iš nacionalinių rinkų į bendrą programų kūrimo bei paskirstymo rinką ir sukuriančios sąžiningos konkurencijos sąlygas, leidžiančias televizijos programų transliavimo paslaugoms atlikti visuomenės interesus atitinkantį vaidmenį“.

12 Pagal Direktyvos 97/36 21 konstatuojamąją dalį:

„<...> itin reikšmingi visuomenei įvykiai šioje direktyvoje turėtų atitikti tam tikrus kriterijus, t. y. jie turėtų būti ypatingi, visą Europos Sąjungos visuomenę arba atskiros valstybės narės visuomenę, arba ženklią atskiros valstybės narės visuomenės dalį dominantys renginiai, kuriuos iš anksto rengia organizatoriai, turintys teisinę galią parduoti su tuo renginiu susijusias teises“.

13 Direktyvos dėl palydovinio transliavimo 3, 5, 7, 14, 15 ir 17 konstatuojamosiose dalyse skelbiama:

„(3) <...> Bendrijoje per valstybių narių sienas perduodama transliacija, ypač palydoviniu ir kabeliniu ryšiu, yra vienas svarbiausių būdų šiems Bendrijos politiniams, ekonominiams, socialiniams, kultūriniais ir teisiniams tikslams pasiekti;

<...>

(5) kyla grėsmė, kad teisių turėtojų kūriniai gali būti panaudojami nemokant jiems atlyginimo arba kad atskiri išimtinių teisių turėtojai įvairiose šalyse gali kliudyti pasinaudoti jų teisėmis; <...> teisinis netikrumas yra tiesioginė kliūtis laisvam programų judėjimui Bendrijoje;

<...>

- (7) <...> laisvai transliuoti programas dar trukdo šiuo metu esantis teisinis netikrumas dėl to, ar transliacija per palydovą, kurio signalus galima priimti tiesiogiai, daro poveikį teisėms tik perdavimo šalyje, ar visose priėmimo šalyse kartu; <...>

<...>

- (14) <...> teisinis netikrumas dėl įsigytinų teisių, trukdantis palydoviniam transliavimui per valstybių sienas, turi būti panaikintas Bendrijos lygmeniu apibrėžiant viešo perdavimo per palydovą sąvoką; <...> toks apibrėžimas turi nurodyti, kur vykdomas perdavimas; <...> toks apibrėžimas būtinas norint išvengti kelių nacionalinių įstatymų taikymo vienai transliacijai; <...>

- (15) <...> išimtinių transliavimo teisių įsigijimas pagal sutartį valstybėje narėje, kurioje vyksta viešas perdavimas per palydovą, turėtų atitikti visus autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymus;

<...>

- (17) <...> apskaičiuodamos užmokestį už įsigyjamas teises šalys turėtų atsižvelgti į visus transliavimo aspektus, tokius kaip faktiška auditorija, galima auditorija ir kalba“.

14 Pagal šios direktyvos 1 straipsnio 2 dalies a–c punktus:

„a) Šioje direktyvoje „viešas perdavimas per palydovą“ – tai programos signalų, skirtų viešam priėmimui, įvedimas, atsakingai transliavimo organizacijai kontroliuojant, į ištisinę komunikacijos grandinę, vedančią į palydovą ir žemyn link žemės;

b) viešas perdavimas per palydovą vyksta tik valstybėje narėje, kurioje atsakingai transliavimo organizacijai kontroliuojant, programos signalai yra įvedami į nepertraukiamą komunikacijos grandinę, vedančią į palydovą ir žemyn link žemės;

c) jei programos signalai yra koduoti, viešas perdavimas per palydovą vyksta tuomet, kai iškodavimo priemonėmis visuomenę aprūpina transliavimo organizacija arba tomis priemonėmis aprūpinama jos leidimu.“

15 Direktyvos dėl palydovinio transliavimo 2 straipsnyje numatyta:

„Valstybės narės suteikia autoriui išimtinę teisę leisti viešai per palydovą perduoti autorių teisės kūrinius, kuriems taikomos šio skyriaus nuostatos.“

16 Direktyvos dėl sąlyginės prieigos 2, 3, 6 ir 13 konstatuojamosiose dalyse numatyta:

„(2) <...> valstybių sienas peržengiančių transliavimo ir informacinės visuomenės paslaugų teikimas, individo požiūriu, gali prisidėti prie visiško pagrindinės žmogaus teisės – žodžio laisvės įgyvendinimo, o visuomeniniu požiūriu – prisidėti prie Sutartyje išdėstytų uždavinių įgyvendinimo;

(3) <...> Sutartis numato laisvą visų paslaugų, paprastai teikiamų už užmokestį, judėjimą; <...> ši teisė, taikoma transliavimo ir informacinės visuomenės paslaugoms, kartu yra ir ypatinga bendrųjų Bendrijos teisės principų išraiška, būtent žodžio laisvės, kuri skelbiama Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 10 straipsnyje; <...> šis straipsnis aiškiai pripažįsta piliečių teisę gauti ir perduoti informaciją, nepaisant sienų, ir <...> bet koks šios teisės apribojimas privalo būti pagrįstas atsižvelgiant į kitus teisėtus ir teisinės apsaugos vertus interesus;

<...>

(6) <...> skaitmeninių technologijų siūlomos galimybės, sukurdamos didesnę paslaugų spektrą pagal (SESV 56 ir 57 straipsnius), užtikrina didesnio vartotojo pasirinkimo ir indėlio į kultūrinį pliuralizmą galimybę; <...> šių paslaugų įgyvendinamumas siekiant, kad paslaugos teikėjui būtų sumokėta už paslaugą, dažnai priklauso nuo sąlyginės prieigos naudojimo; <...> vadovaujantis tuo, paslaugų teikėjų teisinė apsauga nuo neteisėtų priemonių naudojimo, leidžiančių nemo-kamai prisijungti prie šių paslaugų, atrodo, yra būtina tam, kad užtikrintų paslaugų ekonominę gyvybingumą;

<...>

- (13) <...> atrodo, jog būtina užtikrinti, kad valstybės narės imtųsi tinkamos teisinės apsaugos, užkertančios kelią pateikti į rinką siekiant gauti tiesioginę ar netiesioginę finansinę naudą, neteisėtas priemones, leidžiančias ar padedančias neteisėtai apeiti visas technologines apsaugos priemones, kad būtų sumokėta už teisėtai teikiamas paslaugas“.

17 Šios direktyvos 2 straipsnyje skelbiama:

„Šioje direktyvoje:

- a) „apsaugotoji paslauga“ – tai bet kuri iš toliau minimų paslaugų, kurios grindžiamos sąlygine prieiga ir už jų teikimą yra mokama:

— televizijos programų transliavimas, kaip apibrėžta (Direktyvos „televizija be sienų“) 1a straipsnyje [1 straipsnio a punkte],

<...>

- b) „sąlyginė prieiga“ – tai bet kokia techninė priemonė ir (arba) susitarimas, kada apsaugotosios paslaugos gavimas suprantama forma padaromas priklausomu nuo išankstinio individualaus leidimo;

- c) „sąlyginės prieigos priemonė“ – tai bet koks įrenginys ar programinė įranga, sukurta ar pritaikyta tam, kad būtų galima suprantama forma gauti apsaugotąją paslaugą;

<...>

- e) „neteisėta priemonė“ – tai bet koks įrenginys ar programinė įranga, sukurta ar pritaikyta tam, kad būtų galima suprantama forma gauti apsaugotąją paslaugą be paslaugos teikėjo leidimo;

- f) „šios direktyvos taikymo sritis“ – tai visos teisės normos, susijusios su 4 straipsnyje nurodyta neteisėta veikla“.

18 Pagal tos pačios direktyvos 3 straipsnį:

„1. Visos valstybės narės imasi priemonių, būtinų uždrausti savo teritorijose šios direktyvos 4 straipsnyje nurodytą veiklą ir numatyti 5 straipsnyje minėtas sankcijas ir teisės gynimo priemones.

2. Nepažeisdamos šio straipsnio 1 dalies reikalavimų, valstybės narės negali:

- a) apriboti apsaugotųjų paslaugų ar susijusiųjų paslaugų, kurių kilmės šalis yra kita valstybė narė, teikimo arba

- b) apriboti laisvo sąlyginės prieigos priemonių judėjimo dėl priežasčių, patenkančių į šios direktyvos taikymo sritį“.

19 Šios direktyvos 4 straipsnyje numatyta:

„Savo teritorijose valstybės narės uždraudžia tokią veiklą:

- a) neteisėtų priemonių gamybą, importą, platinimą, pardavimą, nuomą ar valdymą komerciniais tikslais;
- b) neteisėtų priemonių montavimą, aptarnavimą ar keitimą komerciniais tikslais;
- c) komercinių komunikacijos priemonių naudojimą neteisėtoms priemonėms reklamuoti“.

2. Intelektinę nuosavybę reglamentuojančios direktyvos

20 Direktyvos dėl autorių teisių 9, 10, 15, 20, 23, 31 ir 33 konstatuojamosiose dalyse skelbiama:

„(9) Kiekvienas autorių teisių ir gretutinių teisių derinimas turi būti grindžiamas aukšto lygio apsauga, nes tokios teisės yra labai svarbios intelektinei kūrybai.
<...>

- (10) Kad autoriai ar atlikėjai galėtų tęsti savo kūrybinį ir meninį darbą, už savo darbo naudojimą jie turi gauti teisingą atlyginimą <...>

<...>

- (15) <...> Šia direktyva <...> siekiama įgyvendinti kai kuriuos naujus tarptautinius įsipareigojimus, (numatytus Autorių teisių sutartyje bei Atlikimų ir fonogramų sutartyje).

<...>

- (20) Ši direktyva remiasi principais ir taisyklėmis, jau nustatytomis šioje srityje šiuo metu (intelektinės nuosavybės srityje) galiojančiose direktyvose, pirmiausia (1992 m. lapkričio 19 d. Tarybos direktyvoje 92/100/EEB dėl nuomos teisės ir panaudos teisės bei tam tikrų teisių, gretutinių autorių teisėms, intelektinės nuosavybės srityje (OL L 346, p. 61; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 120)), tuos principus ir taisykles plėtoja bei įteisina informacinės visuomenės kontekste. Šios direktyvos nuostatos neturėtų pažeisti tų direktyvų nuostatų, išskyrus atvejus, kai šioje direktyvoje yra nustatyta kitaip.

<...>

- (23) Ši direktyva turėtų dar labiau suderinti autoriaus teisę viešai paskelbti kūrinį. Ši teisė turėtų būti suprantama plačiai, kaip apimanti bet kokį viešą paskelbimą visuomenės nariams, nesantiems toje vietoje, iš kurios skelbiama. Ši teisė turėtų apimti bet kokį kūrinio transliavimą ar retransliavimą laidais ar bevielėmis

priemonėmis, įskaitant transliavimą per radiją ar televiziją. Ši teisė neturėtų būti taikoma jokiems kitiems veiksams.

<...>

- (31) Turi būti išlaikyta derama pusiausvyra tarp įvairių kategorijų teisių turėtojų teisių ir interesų, taip pat tarp įvairių kategorijų teisių turėtojų ir saugomų objektų naudotojų. <...>

<...>

- (33) Išimtinėi atgaminimo teisei turėtų būti taikoma išimtis siekiant leisti tam tikrus laikino atgaminimo veiksmus, kurie yra trumpalaikiai arba atsitiktiniai atgaminimai, sudarantys neatskiriamą ir esminę technologinio proceso dalį ir atliekami tik tam, kad tarpininkas galėtų užtikrinti veiksmingą perdavimą tinkle tarp trečiųjų asmenų, arba tam, kad paskui būtų teisėtai pasinaudota kūrinium ar kitu objektu. Atitinkami atgaminimo veiksmai patys savaime neturėtų turėti atskiros ekonominės vertės. Jei jie atitinka šiuos reikalavimus, ši išimtis turėtų būti taikoma veiksams, leidžiantiems peržvalgą, taip pat saugojimą tarpinėje atmintyje, įskaitant tuos veiksmus, kurie leidžia perdavimo sistemoms veiksmingai veikti, kad būtų gauti duomenys apie informacijos naudojimą, jeigu tik tarpininkas nekeičia informacijos ir nesikiša į teisėtą, plačiai pripažintą ir taikomą šioje komercinėje veikloje technologijos naudojimą. Naudojimas turėtų būti laikomas teisėtu tais atvejais, kai leidžia teisių turėtojas arba neriboja įstatymas“.

21 Pagal Direktyvos dėl autorių teisių 2 straipsnio a ir e punktus:

„Valstybės narės nustato išimtinę teisę leisti arba uždrausti tiesiogiai ar netiesiogiai, laikinai ar nuolat bet kuriuo būdu ir bet kuria forma atgaminti visą arba iš dalies:

a) autoriams – savo kūrinius;

<...>

e) transliuojančiosioms organizacijoms – savo transliacijų įrašus nepaisant to, ar tos transliacijos perduotos laidais ar eteriu, įskaitant kabelinį ar palydovinį perdavimą“.

22 Šios direktyvos 3 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Valstybės narės nustato autoriams išimtinę teisę leisti arba uždrausti bet kokį savo kūrinių viešą skelbimą laidais ar bevielėmis ryšio priemonėmis, įskaitant savo kūrinių padarymą viešai prieinamais tokiu būdu, kad visuomenės nariai galėtų juos pasiekti individualiai pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku“.

23 Tos pačios direktyvos 5 straipsnyje skelbiama:

„1. 2 straipsnyje minėtiems laikiniams atgaminimo veiksams, kurie yra trumpalaikiai arba atsitiktiniai ir kartu – būtina bei svarbi technologinio proceso dalis, kurių vienintelis tikslas yra sudaryti sąlygas:

a) tarpininkui perduoti tinkle tretiesiems asmenims arba

b) teisėtai naudoti

kūrinių ar kitą objektą ir kurie atskirai nėra ekonominiu atžvilgiu svarbūs, 2 straipsnyje nustatytos atgaminimo teisės netaikomos.

<...>

3. Valstybės narės 2 ir 3 straipsniuose nustatytoms teisėms gali nustatyti išimtis arba apribojimus šiais atvejais, kai:

<...>

i) atsitiktinai kūrinys ar kitas objektas įtraukiamas į kitą medžiagą;

<...>

5. Šio straipsnio 1, 2, 3 ir 4 dalyse nustatytos išimtys ir apribojimai taikomi tik tam tikrais specialiais atvejais, kurie neprieštaruja įprastiniam kūrinio ar kito objekto naudojimui ir nepagrįstai nepažeidžia teisėtų teisių turėtojų interesų“.

²⁴ Pagal 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/115/EB dėl nuomos ir panaudos teisių bei tam tikrų teisių, gretutinių autorių teisėms, intelektualinės nuosavybės srityje (kodifikuota redakcija) (OL L 376, p. 28, toliau – Direktyva dėl gretutinių teisių) 5 konstatuojamąją dalį:

„Kūrybinė bei meninė autorių ir atlikėjų veikla reikalauja atitinkamų pajamų, kaip pagrindo tolimesnei kūrybinei ir meninei veiklai, o investicijos, kurios visų pirma reikalingos fonogramų ir filmų kūrimui, yra itin didelės ir susijusios su rizika. <...>“

²⁵ Šios direktyvos 7 straipsnio 2 dalyje skelbiama, kad valstybės narės suteikia transliuojančioms organizacijoms išimtinę teisę leisti arba uždrausti jų transliacijų įrašymą, nepriklausomai nuo to, ar minėtos transliacijos perduodamos laidais ar eteriu, įskaitant kabelinį ar palydovinį perdavimą.

²⁶ Šios direktyvos 8 straipsnio 3 dalyje skelbiama:

„Valstybės narės suteikia transliuojančioms organizacijoms išimtinę teisę leisti arba uždrausti retransliuoti jų laidas bevielio ryšio priemonėmis, o taip pat viešai skelbti jų transliacijas, jeigu tai daroma viešai prieinamose vietose už įėjimo mokesčių“.

- 27 Direktyvos dėl gretutinių teisių 5 konstatuojamoje dalyje ir 7 straipsnio 2 dalyje bei 8 straipsnio 3 dalyje iš esmės atkartojama Direktyvos 92/100 7 konstatuojamoji dalis ir 6 straipsnio 2 dalis bei 8 straipsnio 3 dalis.

C — Nacionalinės teisės aktai

- 28 Pagal 1988 m. Autorių teisių, dizaino ir patentų įstatymo (*Copyright, Designs and Patents Act 1988*, toliau – Autorių teisių, dizaino ir patentų įstatymas) 297 straipsnio 1 dalį:

„Asmuo, kuris, siekdamas išvengti bet kokio programos priėmimo mokesčio mokėjimo, nesąžiningai priima iš Jungtinės Karalystės teikiamą į transliavimo paslaugą įtrauktą programą, pažeidžia įstatymus ir jam, taikant sumarinį procesą, gali būti paskirta bauda, neviršijanti referencinės lentelės 5 lygio“.

- 29 To paties įstatymo 298 straipsnyje skelbiama:

„1. Asmuo, kuris

- a) reikalauja mokėti mokesčių už programų, įtrauktų į transliavimo paslaugas, teikiamas iš Jungtinės Karalystės ar bet kokios kitos valstybės narės, priėmimą, arba

- b) perduoda bet kokias kitas užkoduotas programas iš Jungtinės Karalystės ar bet kokios kitos valstybės narės,

<...>

naudojasi tokiais teisėmis ir jų gynimo priemonėmis.

2. Jis turi tas pačias teises ir jų gynimo priemones prieš asmenį

a) kuris

i) gamina, importuoja, platina, parduoda ar nuomoja, siūlo ar eksponuoja pardavimui ar nuomai arba reklamuoja turėdamas tikslą parduoti ar išnuomoti,

ii) turi komerciniais tikslais, arba

iii) įrengia, atlieka priežiūrą ar pakeičia komerciniais tikslais,

bet kokį aparatą, sukurtą ar pritaikytą tam, kad asmenys galėtų priimti programas ar kitas transliacijas arba padėti jiems šiuo tikslu arba apeiti su programomis ar kitomis transliacijomis susijusios sąlyginės prieigos technologiją, kai tai daryti jie neturi leidimo, <...>

<...>

kaip ir autorių teisių turėtojas prieš autorių teisių pažeidimą.

<...>“

II — Pagrindinės bylos ir prejudiciniai klausimai

- ³⁰ FAPL valdo „Premier League“, pagrindinį profesionalaus futbolo čempionatą Anglijoje įsikūrusiems futbolo klubams.
- ³¹ FAPL veikla be kita ko apima „Premier League“ rungtynių filmavimo organizavimą ir teisių transliuoti šias rungtynes per televiziją, t. y. teisių pateikti visuomenei audiovizualinį sporto rungtynių turinį transliavimo per televiziją būdu, įgyvendinimą (toliau – teisės transliuoti).

A — Teisių transliuoti „Premier League“ rungtynes suteikimas išduodant licenziją

- ³² FAPL suteikia minėtas teises tiesiogiai transliuoti teritoriniu pagrindu trejų metų laikotarpiui. Jos strategija yra transliuoti čempionatą žiūrovams visame pasaulyje ir kartu užtikrinti jos klubams nariams didžiausią įmanomą šių teisių vertę.

- 33 Šios teisės televizijos transliuotojams suteikiamos atviro konkurso, kuris prasideda kviečiant konkurso dalyvius pateikti pasiūlymus pasaulio, regiono ar teritoriniu pagrindu, tvarka. Toliau paklausa lemia teritorinį pagrindą, kurio atžvilgiu FAPL perduoda savo tarptautines teises. Tačiau šis pagrindas iš principo yra nacionalinis dėl to, kad konkurso dalyvių suinteresuotumas teisėmis transliuoti pasaulyje ar Europoje nėra didelis, nes transliuotojai paprastai veiklą vykdo teritoriniu pagrindu ir aptarnauja jų valstybės arba mažos bendrą kalbą turinčių kaimyninių valstybių grupės vidaus rinką.
- 34 Kai konkurso dalyvis laimi konkursą dėl teritorinio „Premier League“ rungtynių tiesioginio transliavimo teisių, jam suteikiama išimtinė transliavimo teisė šioje teritorijoje. FAPL teigimu tai būtina siekiant gauti maksimalią visų šių teisių komercinę vertę, nes transliuotojai pasirenkę padengti papildomas išlaidas, kad gautų šias išimtinės teises, kadangi jos transliuotojams leidžia atskirti jų paslaugas nuo jų konkurentų teikiamų paslaugų ir taip padidina galimybes gauti pajamų.
- 35 Siekiant apsaugoti visų transliuotojų teritorinį išimtinumą, kiekvienas iš jų įsipareigoja su FAPL sudarytoje licencinėje sutartyje neleisti visuomenei priimti jo laidų už teritorijos, kuriai jis turi licenciją, ribų. Tai reiškia, pirma, jog kiekvienas transliuotojas privalo užtikrinti, kad visos jo laidos, kurias galima matyti už šios teritorijos ribų, ypač tos, kurios perduodamos per palydovą, būtų visiškai saugiai užkoduotos ir negalėtų būti matomos nekoduoti forma. Antra, transliuotojai privalo užtikrinti, kad jokia priemonė nebūtų sąmoningai leidžiama tam, kad kas nors galėtų žiūrėti jų laidas už atitinkamos teritorijos ribų. Todėl šiems transliuotojams ypač draudžiama tiekti atkodavimo priemonės, leidžiančias atkoduoti jų laidas siekiant jas panaudoti už teritorijos, kuriai jie turi licenciją, ribų.

B — „Premier League“ rungtynių transliavimas

- 36 Vykdydama savo veiklą FAPL taip pat atsakinga už „Premier League“ rungtynių filmavimo organizavimą ir signalo perdavimą subjektams, turintiems teisę jį transliuoti.
- 37 Šiuo tikslu per rungtynes nufilmuotas vaizdas ir aplinkos garsas perduodamas redakcijos padaliniui, kuris prideda logotipus, vaizdų seką, ekrano grafiką, muziką ir komentarą anglų kalba.
- 38 Signalas per palydovą vėl nusiunčiamas televizijos transliuotojui, kuris prideda savo logotipą ir, galbūt, komentarą. Po to signalas suspaudžiamas ir užkoduojamas, o vėliau perduodamas palydovu abonentams, kurie signalą priima palydovine antena. Galiausiai signalas atkoduojamas ir išskleidžiamas palydoviniame dekoderyje, kurio veikimui reikalinga atkodavimo priemonė, kaip antai dekoderio kortelė.
- 39 Graikijoje sublicencijos transliuoti „Premier League“ rungtynes savininkė yra *NetMed Hellas*. Rungtynės transliuojamos per palydovą „NOVA“ platformos, kurios savininkė ir eksploatuotoja yra *Multichoice Hellas*, „SuperSport“ kanalais.
- 40 Televizijos žiūrovai, turintys NOVA palydovinės televizijos programų paketą, gali žiūrėti šiuos kanalus. Visi abonentai privalo būti nurodę Graikijoje savo vardą ir pavardę, adresą bei telefono numerį. Šis abonementas gali būti pasirašomas privatiems ar komerciniams poreikiams.

- 41 Pagrindinės bylos aplinkybių atsiradimo momentu Jungtinėje Karalystėje išimtinės teisės suteikti tiesioginės „Premier League“ transliacijos licenciją turėjo *BSkyB Ltd*. Jei fizinis ar juridinis asmuo nori transliuoti Jungtinėje Karalystėje „Premier League“ rungtynes, jis iš šios bendrovės gali įsigyti komercinį abonementą.
- 42 Tačiau kai kurios viešojo maitinimo įstaigos pradėjo Jungtinėje Karalystėje naudoti užsienio dekodavimo priemones tam, kad galėtų matyti „Premier League“ rungtynes. Jos iš tiekėjo perka kortelę ir dekoderį, kurie leidžia priimti kitoje valstybėje narėje transliuojamą palydovinį kanalą, kaip antai NOVA, kurios abonementams taikomos geresnės sąlygos nei *BSkyB Ltd* abonementams, kanalus. Šios dekoderio kortelės buvo pagamintos ir jomis buvo prekiaujama turint paslaugų teikėjo leidimą, tačiau vėliau jos buvo naudojamos neleistinu būdu, nes transliuotojai, remiantis šio sprendimo 35 punkte nurodytais išipareigojimais, jų išdavimą siejo su sąlyga, kad klientai tokių kortelių nenaudos už atitinkamos nacionalinės teritorijos ribų.
- 43 FAPL mano, kad tokia veikla kenkia jos interesams, nes kyla grėsmė pagal licenciją suteiktų teisių išimtinumui atitinkamoje teritorijoje, taigi ir šių teisių vertei. Televizijos transliuotojas, parduodantis pigiausias dekoderio korteles, praktiškai galėtų tapti Europos lygmens televizijos transliuotoju, o tai reikštų, kad transliavimo Europos Sąjungoje teisės turėtų būti suteikiamos Europos lygmeniu. Tai lemtų žymų tiek FAPL, tiek televizijos transliuotojų, pajamų sumažėjimą ir taip sumažintų jos teikiamų paslaugų gyvybingumą.
- 44 Todėl *FAPL ir kt.* byloje C-403/08 pateikė tris, kaip ji pati vadina, bandomuosius ieškinius *High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division (Intellectual Property)*. Du ieškiniai buvo pareikšti *QC Leisure*, D. Richardson, *AV Station* ir M. Chamberlain, įrangos ir palydovinių dekoderių, leidžiančių priimti užsienio transliuotojų, tarp

jų ir NOVA, kuri tiesiogiai transliuoja „Premier League“ rungtynes, laidas kavinėms-restoranams tiekėjams.

- 45 Trečiasis ieškinys pareikštas M. Madden, *SR Leisure Ltd*, P. G. C. Houghton ir D. Owen, gėrimų pardavėjams arba keturių kavinių-restoranų, tiesiogiai rodžiusių „Premier League“ rungtynes naudojant užsienio dekodavimo priemonę, eksploatuotojams.
- 46 *FAPL ir kt.* tvirtina, kad šie asmenys, sudarydami komercinius sandorius arba, atsakovų trečio ieškinio atveju, komerciniais tikslais laikydami užsienio dekodavimo įrangą, skirtą arba pritaikytą naudoti *FAPL ir kt.* paslaugomis be leidimo, pažeidžia jų teises, saugomas Autorių teisių, dizaino ir patentų įstatymo 298 straipsniu.
- 47 Be to, atsakovai pagal trečią ieškinį, sukurdami kūrinių kopijas palydoviniame dekoderyje ir rodydami kūrinius ant ekrano bei atlikdami, transliuodami ar rodydami kūrinius visuomenei arba paskelbdami juos visuomenei, pažeidžia jų autorių teises.
- 48 Be to, *QC Leisure* ir *AV Station*, leisdamos atsakovams ir kitiems asmenims, kuriems jos patiekė dekoderio korteles, daryti veiksmus, kuriais jie kaltinami trečiame ieškinyje, pažeidė autorių teises.
- 49 *QC Leisure ir kt.* teigimu ieškinys nepagrįstas, nes jos nenaudoja piratinių dekoderio kortelių, kadangi visos atitinkamos kortelės buvo išplatintos ir pateiktos rinkai kitoje valstybėje narėje atitinkamo palydovinės televizijos transliuotojo.

- 50 Byloje C-429/08 K. Murphy, kavinės-restorano valdytoja, išigijo NOVA dekoderio kortelę tam, kad galėtų rodyti „Premier League“ rungtynes.
- 51 MPS – FAPL įgaliotos įstaigos vykdyti baudžiamuosius persekiojimus prieš kavinių-restoranų, naudojančių užsienio dekodavimo įrangą, valdytojus, – darbuotojai konstatavo, kad K. Murphy savo kavinėje-restorane rodė NOVA perduodamas „Premier League“ rungtynių transliacijas.
- 52 Todėl MPS pradėjo procesą prieš K. Murphy *Portsmouth Magistrates' Court*, kuris ją nuteisė už du pažeidimus, numatytus Autorių teisių, dizaino ir patentų įstatymo 297 straipsnio 1 dalyje, motyvuojant tuo, kad ji nesąžiningai priimdavo programas, įtrauktas į transliavimo paslaugas, teikiamas iš Jungtinėje Karalystėje esančios vietovės, turėdama tikslą išvengti bet kokio mokesčio, taikomo transliuojamų programų priėmimui, mokėjimo.
- 53 *Portsmouth Crown Court* iš esmės atmetus apeliacinį skundą dėl K. Murphy nubaudimo, ji, gindama tokią pačią poziciją, kaip ir *QC Leisure ir kt.*, pateikė kasacinį skundą *High Court of Justice*.
- 54 Šiomis aplinkybėmis *High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division* nusprendė sustabdyti bylos C-403/08 nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

„1. a) Ar sąlyginės prieigos priemonė tampa „neteisėta priemone“ pagal [Direktyvos dėl sąlyginės prieigos] 2 straipsnio e punktą, jei ji naudojama gauti prieigai prie

apsaugotos paslaugos tokioje vietoje, tokiu būdu arba tokiam asmeniui, kurie nenurodyti paslaugos teikėjo leidime, jei tą priemonę paslaugos teikėjas arba kas nors jo sutikimu pagamina ir parduoda ją su ribotu leidimu naudoti tik tam, kad būtų galima gauti apsaugotą paslaugą konkrečiomis aplinkybėmis?

b) Kokia šios direktyvos 2 straipsnio e punkte vartojamų sąvokų „sukurta ar pritaikyta“ reikšmė?

2. Kai pirmasis paslaugos teikėjas perduoda programos turinį koduotu būdu antrajam paslaugos teikėjui, kuris tą turinį transliuoja siūlydamas sąlyginę prieigą: į kokius rodiklius reikia atsižvelgti pagal (Direktyvos dėl sąlyginės prieigos) 5 straipsnį nustatant, ar pažeisti pirmojo apsaugotos paslaugos teikėjo interesai?

Būtent:

kai pirmoji įmonė perduoda programos turinį (įskaitant matomą vaizdą, aplinkos garsą ir komentarą anglų kalba) koduotu būdu antrajai įmonei, kuri savo ruožtu viešai transliuoja programos turinį (prie kurio prideda savo logotipą ir kartais papildomą garsinį komentarą takelį):

a) ar pirmosios įmonės atliekamas perdavimas yra apsaugota „televizijos programų transliacijos“ paslauga pagal [Direktyvos dėl sąlyginės prieigos] 2 straipsnio a punktą ir [Direktyvos „televizija be sienų“] 1 straipsnio a punktą?

- b) ar pirmoji įmonė turi būti transliuotojas pagal [Direktyvos „televizija be sienų“] 1 straipsnio b punktą, kad ją būtų galima laikyti teikiančia apsaugotą „televizijos programų transliavimo“ paslaugą pagal [Direktyvos dėl sąlyginės prieigos] 2 straipsnio a punkto pirmą įtrauką?
- c) ar [Direktyvos dėl sąlyginės prieigos] 5 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad juo pirmajai įmonei suteikiama teisė pareikšti civilinį ieškinį dėl neteisėtų priemonių, kuriomis suteikiama prieiga prie antrosios įmonės transliuojamų programų dėl to, kad:
- i) tokios priemonės turi būti laikomos per transliavimo signalą suteikiančiomis prieigą prie pirmosios įmonės nuosavos paslaugos; arba
 - ii) pirmoji įmonė yra apsaugotos paslaugos teikėja, kurios interesai yra pažeidžiami dėl neteisėtos veiklos (nes tokiomis priemonėmis suteikiama neleistina prieiga prie apsaugotos paslaugos, kurią teikia antroji įmonė)?
- d) Ar atsakymas į c punkte pateiktą klausimą priklauso nuo to, ar pirmasis ir antrasis paslaugų teikėjai naudoja skirtingas atkodavimo sistemas ir sąlyginės prieigos priemones?
3. Ar [Direktyvos dėl sąlyginės prieigos] 4 straipsnio a punkte vartojama frazė „valdymas komerciniais tikslais“ yra susijusi tik su valdymu komercinių sandorių, susijusių su neteisėtomis priemonėmis (pavyzdžiui, su jų pardavimu), tikslais, ar ji taikoma ir tuo atveju, kai priemonę turi galutinis vartotojas, vykdamas bet kokio pobūdžio ūkinę veiklą?

4. Kai nuoseklūs filmo, muzikos kūrinio ar garso įrašo fragmentai (šiuo atveju skaitmeninėse vaizdo ir garso laikmenose) yra sukuriami i) dekoderio atmintyje arba ii) kalbant apie filmą, televizoriaus ekrane, ir atgaminamas visas kūrinys, jei nuoseklūs fragmentai laikomi visuma, tačiau bet kuriuo laiko momentu egzistuoja tik ribotas fragmentų kiekis:
- a) ar aplinkybė, ar tie kūriniai buvo atgaminti visiškai ar iš dalies, nustatoma remiantis nacionalinėmis autorių teisių taisyklėmis, reglamentuojančiomis tai, kas yra neteisėtas autoriaus teisių saugomų kūrinių atgaminimas, o gal tai yra [Direktyvos dėl autorių teisių] 2 straipsnio aiškinimo dalykas?

 - b) jei tai priklauso nuo [Direktyvos dėl autorių teisių] 2 straipsnio aiškinimo, ar nacionalinis teismas turi vertinti kaip visumą visus kiekvieno kūrinio fragmentus, ar tik tam tikrą fragmentų skaičių, kuris egzistuoja tam tikru laiko momentu? Jei tai pastarasis atvejis, kokį kriterijų nacionalinis teismas turi taikyti, atsakydamas į klausimą, ar kūriniai buvo atgaminti iš dalies remiantis to straipsnio formuluote?

 - c) Ar [minėtame] 2 straipsnyje nurodyta atgaminimo teisė taikoma trumpalaikių vaizdų kūrimui televizoriaus ekrane?
- 5) a) Ar laikinos kūrinių kopijos, sukurtos palydovinės televizijos dekoderyje arba su dekoderiu sujungtame televizoriaus ekrane, kurių vienintelis tikslas sudaryti galimybę naudotis kūriniais kitaip įstatymais neapribotu būdu, turi būti laikomos turinčiomis „atskirą ekonominę svarbą“ pagal Direktyvos 2001/29 5 straipsnio 1 dalies nuostatą dėl to, kad tokios kopijos suteikia vienintelį pagrindą, kuriuo remdamasis teisių turėtojas gali gauti atlyginimą už naudojimąsi jo teisėmis?

- b) Ar atsakymas į penkto klausimo a punkte pateiktą klausimą priklauso nuo to, i) ar laikinos kopijos turi tam tikrą savo vertę; arba ii) ar laikinos kopijos sudaro nedidelę kūrinių rinkinio dalį ir (arba) kitą objektą, kuris kitaip gali būti naudojamas nepažeidžiant autorių teisių; arba iii) ar teisių turėtojo paskirtas išimtinis licencijos turėtojas kitoje valstybėje narėje jau gavo atlygį už kūrinio naudojimą toje valstybėje narėje?
- 6) a) Ar autorių teisėmis apsaugotas kūrinys perduodamas visuomenei laidais ar bevielėmis priemonėmis kaip nurodyta [Direktyvos dėl autorių teisių] 3 straipsnyje, kai palydovinė transliacija priimama komercinės paskirties patalpose (pavyzdžiui, bare) ir perduodama ar rodoma tose patalpose per vieną televizoriaus ekraną su garsiakalbiais tose patalpose esantiems visuomenės nariams?
- b) Ar atsakymas į 6 klausimo a punktą priklauso nuo to, ar:
- i) tose patalpose esantys visuomenės nariai yra nauji transliuotojo nenumatyti asmenys (šiuo atveju dėl to, kad vienoje valstybėje narėje naudotis namuose skirta atkodavimo kortelė yra naudojama komerciniais tikslais kitoje valstybėje narėje);
- ii) visuomenės nariai yra mokesčio nemokanti auditorija pagal nacionalinės teisės aktus, ir
- iii) televizijos transliacijos signalas priimamas išorine ar palydovine antena, esančia ant stogo ar netoli pastatų, kuriuose yra televizija?

- c) Jei atsakymas į bet kurią šio klausimo b punkto dalį yra teigiamas, į kokius veiksnius reikia atsižvelgti nustatant, ar tai kūrinio perdavimas iš vietos, kurioje nėra auditorijos?

7. Ar suderinama su [Direktyva dėl palydovinio transliavimo] arba su EB 28, 30 ar 49 straipsniais, jei nacionaliniuose autorių teisių įstatymuose nustatyta, kad kai į transliaciją palydovu įtrauktos laikinos kūrinų kopijos sukuriamos palydoviniame dekoderyje ar televizoriaus ekrane, tai laikoma autorių teisių pažeidimu pagal transliacijos priėmimo šalies teisę? Ar padėtis keičiasi, jei transliacija atkoduojama naudojantis palydovinio atkodavimo kortele, kurią išdavė palydovinės transliacijos paslaugos teikėjas kitoje valstybėje narėje su sąlyga, kad palydovinio atkodavimo kortelė gali būti naudojama tik toje kitoje valstybėje narėje?

8) a) Jei atsakymas į pirmą klausimą yra toks, kad paslaugos teikėjo arba kieno nors jo sutikimu pagaminta sąlyginės prieigos priemonė tampa „neteisėta priemonė“ pagal Direktyvos 98/84/EB 2 straipsnio e punktą, jei ji naudojama nesilaikant paslaugos teikėjui suteiktame leidime suteikti prieigą prie apsaugotos paslaugos nustatytų ribų, kokią konkrečią teisę atsižvelgiant į jos esminę funkciją suteikia Sąlyginės prieigos direktyva?

b) Ar EB 28 ar 49 straipsniais draudžiama pirmoje valstybėje narėje įgyvendinti nacionalinės teisės nuostatą, pagal kurią yra neteisėta importuoti ar parduoti palydovinio atkodavimo kortelę, kurią išdavė palydovinės transliacijos pa-

slaugos teikėjas kitoje valstybėje narėje su sąlyga, kad palydovinio atkodavimo kortelę galima naudoti tik toje kitoje valstybėje narėje?

- c) Ar atsakymui turi įtakos tai, kad jei palydovinio atkodavimo kortelę naudoti leidžiama tik asmeniniais ir buitinais tikslais toje kitoje valstybėje narėje, tačiau ji naudojama komerciniais tikslais pirmojoje valstybėje narėje?
9. Ar EB sutarties 28, 30 ar 49 straipsniais draudžiama įgyvendinti nacionalinės autorių teisių apsaugos teisės aktų nuostatą, pagal kurią yra neteisėta viešai rodyti ar groti muzikos kūrinį, jei tas kūrinys įtrauktas į apsaugotą paslaugą, kuri prieinama ir viešai rodoma naudojant palydovinio atkodavimo kortelę, kurią kitoje valstybėje narėje išdavė paslaugos teikėjas su sąlyga, kad atkodavimo kortelė gali būti naudojama tik toje kitoje valstybėje narėje? Ar yra skirtumas, jei muzikos kūrinys yra nesvarbi apsaugotos paslaugos kaip visumos dalis ir kitų paslaugos dalių viešas rodymas ar grojimas nedraudžiamas nacionaliniais autorių teisių apsaugos įstatymais?
10. Kokį teisinį kriterijų nacionalinis teismas turėtų taikyti ir į kokias aplinkybes turėtų atsižvelgti sprenddamas, ar sutartiniai ribojimai pažeidžia EB 81 straipsnio 1 dalyje nustatytą draudimą, kai programos turinio teikėjas suteikia išimtinės licencijas, skirtas vienos ar kelių valstybių narių teritorijai, pagal kurias transliuotojui leidžiama transliuoti programos turinį tik toje teritorijoje (taip pat ir per palydovą), o į kiekvieną licenciją yra įtrauktas sutartinis įpareigojimas, pagal kurį transliuotojas privalo neleisti savo palydovinio atkodavimo kortelių, suteikiančių

galimybę priimti licencijuotą programos turinį, naudoti už licencijoje nurodytos teritorijos ribų?

Būtent:

- a) Ar EB 81 straipsnio 1 dalis gali būti aiškinama kaip taikytina tam įpareigojimui dėl vienintelės priežasties, kad jis laikytinas tokiu, kuriuo siekiama trukdyti, riboti ar iškreipti konkurenciją?
- b) Jei taip, ar tam, kad būtų galima taikyti EB 81 straipsnio 1 dalyje nustatytą draudimą, reikia taip pat įrodyti, kad sutartiniu įpareigojimu akivaizdžiai trukdoma, ribojama ar iškreipiama konkurencija?“

⁵⁵ Byloje C-429/08 *High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court)*, nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir Teisingumo Teismui pateikti tokius prejudicinius klausimus:

- „1. Kokiomis aplinkybėmis sąlyginės prieigos priemonė laikoma „neteisėta priemonė“ pagal (Direktyvos dėl sąlyginės prieigos) 2 straipsnio e punktą?
2. Konkrečiai, ar sąlyginės prieigos priemonė yra „neteisėta priemonė“, jeigu ji įsigyta esant tokioms aplinkybėms, kai:
 - i) sąlyginės prieigos priemonė pagaminta paslaugos teikėjo arba jo sutikimu ir iš pradžių pateikta taikant sutartyje numatytą ribotą leidimą naudoti šią priemonę prieigai prie apsaugotos paslaugos tik pirmojoje valstybėje narėje,

tačiau panaudota priegai prie šios apsaugotos paslaugos, gautos kitoje valstybėje narėje; ir (arba)

- ii) sąlyginės priegos priemonė pagaminta paslaugos teikėjo arba jo sutikimu ir iš pradžių įsigyta ir (arba) aktyvuota pateikus netikrą vardą (pavardę) ir gyvenamosios vietos adresą pirmojoje valstybėje narėje, taip apeinant sutartyje nustatytus teritorinius apribojimus tokių priemonių eksportui, siekiant jas naudoti už pirmosios valstybės narės ribų; ir (arba)

- iii) sąlyginės priegos priemonė pagaminta paslaugos teikėjo arba jo sutikimu ir iš pradžių pateikta pagal sutartyje numatytą sąlygą, kad ji bus naudojama tik buitinais arba privačiais tikslais, o ne komerciniais tikslais (už komercinį naudojimą mokamas didesnis abonentinis mokestis), tačiau Jungtinėje Karalystėje buvo naudojama komerciniais tikslais, t. y. tiesioginėms futbolo rungtynių transliacijoms bare?

3. Jeigu atsakymas į bet kurią antro klausimo dalį yra neigiamas, ar pagal minėtos direktyvos 3 straipsnio 2 dalį valstybei narei draudžiama remtis nacionaliniu įstatymu, pagal kurį tokių sąlyginės priegos priemonių naudojimas yra draudžiamas antrame klausime nurodytomis aplinkybėmis?

4. Jeigu atsakymas į bet kurią antro klausimo dalį yra neigiamas, ar minėtos direktyvos 3 straipsnio 2 dalis negalioja:

- a) nes ji yra diskriminuojamo pobūdžio ir (arba) neproporcinga; ir (arba)

b) nes ji prieštarauja Sutartyje numatytoms laisvo judėjimo teisėms; ir (arba)

c) dėl kokios nors kitos priežasties?

5. Jeigu atsakymas į 2 klausimą yra teigiamas, ar minėtos direktyvos 3 straipsnio 1 dalis ir 4 straipsnis negalioja todėl, kad juose numanomai reikalaujama, jog valstybės narės nustatytų „neteisėtų priemonių“ importo iš kitų valstybių narių ir kitokių sandorių dėl šių priemonių apribojimus tokiomis aplinkybėmis, kai šios priemonės gali būti teisėtai importuojamos ir (arba) naudojamos tarptautinėms palydovinio transliavimo paslaugoms gauti remiantis laisvo prekių judėjimo taisyklėmis pagal EB sutarties 28 ir 30 straipsnius ir (arba) laisve teikti ir gauti paslaugas pagal EB sutarties 49 straipsnį?

6. Ar pagal EB 28, 30 ir 49 straipsnius draudžiama įgyvendinti nacionalinį įstatymą (pvz., [Autorių teisių, dizaino ir patentų įstatymo] 297 straipsnį), pagal kurį nesąžiningas į transliavimo paslaugą, teikiamą iš Jungtinės Karalystės, įtrauktos programos priėmimas, siekiant išvengti bet kokio programos priėmimo mokesčio mokėjimo, laikomas nusikaltimu, esant bet kurioms iš toliau nurodytų aplinkybių:

i) sąlyginės prieigos priemonė pagaminta paslaugos teikėjo arba jo sutikimu ir iš pradžių pateikta ir taikant sutartyje numatytą ribotą leidimą naudoti šią priemonę prieigai prie apsaugotos paslaugos tik pirmojoje valstybėje narėje, tačiau ji buvo panaudota prieigai prie šios apsaugotos paslaugos, gautos ki-

toje valstybėje narėje (šiuo atveju Jungtinėje Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystėje); ir (arba)

ii) sąlyginės prieigos priemonė pagaminta paslaugos teikėjo arba jo sutikimu ir iš pradžių įsigyta ir (arba) aktyvuota pateikus netikrą vardą (pavardę) ir gyvenamosios vietos adresą pirmojoje valstybėje narėje, taip apeinant sutartyje nustatytus teritorinius apribojimus tokių priemonių eksportui, siekiant jas naudoti už pirmosios valstybės narės ribų; ir (arba)

iii) jeigu sąlyginės prieigos priemonė pagaminta paslaugos teikėjo arba jo sutikimu ir iš pradžių pateikta pagal sutartyje numatytą sąlygą, kad ji bus naudojama tik buitiniams arba privačiais tikslais, o ne komerciniais tikslais (už komercinį naudojimą mokamas didesnis abonentinis mokestis), tačiau Jungtinėje Karalystėje buvo naudojama komerciniais tikslais, t. y. tiesioginėms futbolo rungtynių transliacijoms bare?

7. Ar nagrinėjamas nacionalinis įstatymas negali būti įgyvendinamas bet kuriuo atveju, todėl, kad juo diskriminuojama pažeidžiant EB 12 straipsnį arba kitokiu pagrindu, nes nacionalinis įstatymas taikomas į transliavimo paslaugą, teikiamą iš Jungtinės Karalystės, o ne iš kurios nors kitos valstybės narės, įtrauktoms programoms?

8. Kokį teisinį kriterijų nacionalinis teismas turėtų taikyti ir į kokias aplinkybes turėtų atsižvelgti spręsdamas, ar sutartiniai ribojimai pažeidžia EB 81 straipsnio 1 dalyje nustatytą draudimą, kai programos turinio teikėjas suteikia išimties

licencijas, skirtas vienos ar kelių valstybių narių teritorijai, pagal kurias transliuotojui leidžiama transliuoti programos turinį tik toje teritorijoje (taip pat ir per palydovą), o į kiekvieną licenciją yra įtrauktas sutartinis įpareigojimas, pagal kurį transliuotojas privalo neleisti savo palydovinio atkodavimo kortelių naudoti už licencijoje nurodytos teritorijos ribų?

Būtent:

- a) ar EB 81 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama kaip taikytina minėtam įsipareigojimui dėl vienintelės priežasties, jog jį galima aiškinti taip, kad juo siekiama trukdyti, riboti ar iškreipti konkurenciją?

- b) Jei taip, ar tam, kad būtų galima taikyti EB 81 straipsnio 1 dalyje nustatytą draudimą, reikia taip pat įrodyti, kad sutartiniu įsipareigojimu akivaizdžiai trukdoma, ribojama ar iškreipiama konkurencija?“

⁵⁶ 2008 m. gruodžio 3 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartimi bylos C-403/08 ir C-429/08 buvo sujungtos, kad būtų bendrai vykdoma rašytinė bei žodinė proceso dalys ir priimtas sprendimas.

III — Dėl prejudicinių klausimų

A — Dėl taisyklių, susijusių su kitų valstybių narių koduotų programų priėmimu

1. Pirminės pastabos

- ⁵⁷ Visų pirma reikia patikslinti, kad šios bylos susijusios tik su tokių transliuotojų, kaip antai *Multichoice Hellas*, programų, per kurias rodomos „Premier League“ rungtynės, palydoviniu transliavimu visuomenei. Todėl vienintelė audiovizualinio paskelbimo dalis, kuri reikšminga šioje byloje, yra ta, kurią apima transliuotojų atliekamas šių programų transliavimas visuomenei remiantis Direktyvos dėl palydovinio transliavimo 1 straipsnio 2 dalies a ir b punktais. Šie veiksmai atliekami iš valstybės narės, kurioje programos perduodantys signalai patenka į palydovinio perdavimo kanalą (toliau – transliavimo valstybė narė), šiuo atveju – būtent iš Graikijos Respublikos.
- ⁵⁸ Pirmojo perdavimo dalis (tarp FAPL ir šių transliuotojų), pasireiškianti minėtų rungtynių audiovizualinės informacijos perdavimu, atvirkščiai, neturi jokios reikšmės šiai bylai, nes šis perdavimas gali būti atliktas kitomis telekomunikacijų priemonėmis, nei tos, kurias naudoja pagrindinės bylos šalys.
- ⁵⁹ Toliau, iš bylos medžiagos matyti, kad, remiantis licencinėmis sutartimis, sudarytomis tarp FAPL ir atitinkamų transliuotojų, nagrinėjamos programos skirtos tik

transliavimo valstybės narės visuomenei ir kad todėl šie transliuotojai privalo užtikrinti, jog jų palydovines transliacijas galima būtų priimti tik šioje valstybėje. Todėl nurodyti transliuotojai privalo užkoduoti savo transliacijas ir tiekti atkodavimo priemones tik transliavimo valstybės narės teritorijoje nuolat gyvenantiems asmenims.

- 60 Galiausiai neginčijama, kad kavinių-restoranų savininkai naudoja tokias atkodavimo priemones už šios valstybės narės teritorijos ribų ir todėl jas naudoja pažeisdami transliuotojų valią.
- 61 Būtent šiame kontekste prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikę teismai savo klausimų pirmąją dalimi siekia išsiaiškinti, ar toks atkodavimo priemonių naudojimas patenka į Direktyvos dėl sąlyginės prieigos taikymo sritį ir kokia yra jos reikšmė tokiam naudojimui. Be to, tuo atveju, jei šis aspektas direktyva nesuderintas, jie siekia išsiaiškinti, ar SESV 34, 36, 56 ir 101 straipsniai draudžia nacionalinės teisės aktus ir licencines sutartis, kuriais draudžiama naudoti užsienio atkodavimo priemones.

2. Direktyva dėl sąlyginės prieigos

a) Dėl sąvokos „neteisėta priemonė“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos dėl sąlyginės prieigos 2 straipsnio e punktą (pirmas klausimas byloje C-403/08 ir pirmas bei antras klausimai byloje C-429/08)

- 62 Šiais klausimais prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikę teismai iš esmės klausia, ar sąvoka „neteisėta priemonė“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos dėl sąlyginės prieigos 2 straipsnio e punktą, turi būti aiškinama taip, kad ji apima ir užsienio

dekodavimo priemonės, įskaitant ir gautas ar aktyvuotas pateikus netikrą vardą ir pavardę bei adresą, ir priemonės, naudojamas pažeidžiant sutartinius apribojimus, pagal kuriuos ją galima naudoti tik asmeniniams tikslams.

- 63 Šiuo klausimu viena vertus reikia priminti, kad Direktyvos dėl sąlyginės prieigos 2 straipsnio e punkte neteisėtos priemonės sąvoka apibrėžiama kaip bet koks įrenginys ar programinė įranga, „sukurta“ ar „pritaikyta“ tam, kad būtų galima suprantama forma gauti apsaugotąją paslaugą be paslaugos teikėjo leidimo.
- 64 Taigi šioje formuluotėje apsiribojama tik įranga, kuri buvo mechaninių ar automati-
nių operacijų objektu prieš jas pateikiant naudoti ir sudaro galimybes gauti apsaugo-
tas paslaugas be šių paslaugų teikėjų sutikimo. Todėl ši formuluotė apima tik įrangą,
pagamintą, tvarkomą, pritaikytą ar pertvarkytą be paslaugų teikėjo leidimo ir neapi-
ma užsienio dekodavimo priemonių naudojimo.
- 65 Kita vertus, reikia pažymėti, kad Direktyvos dėl sąlyginės prieigos 6 ir 13 konstatuo-
jamosios dalys, kuriose patikslinama sąvoka „neteisėta priemonė“, daroma nuoroda
į būtinybę kovoti su neteisėtomis priemonėmis, „leidžiančiomis neteisėtai naudotis“
saugomomis paslaugomis, ir su neteisėtų priemonių, leidžiančių ar padedančių „ne-
teisėtai apeiti visas technologines apsaugos priemones“, kad būtų sumokėta už teisė-
tai teikiamas paslaugas, pateikimu rinkai.
- 66 Nei į vieną iš šių kategorijų nepatenka nei užsienio dekodavimo priemonės, nei prie-
monės, gautos ar aktyvuotos pateikus netikrą vardą ir pavardę bei adresą, nei prie-
monės, kurios buvo naudotos pažeidžiant sutartinius apribojimus, leidžiančius jas
naudoti tik asmeniniais tikslais. Iš tiesų visos šios priemonės pagaminamos ir patei-
kiamos rinkai paslaugų teikėjui išdavus leidimą, jos neleidžia nemokamai naudotis

saugomomis paslaugomis ir jos nesudaro galimybių ar nepadeda apeiti technologines priemones, naudojamas siekiant apsaugoti atlyginimą už šias paslaugas, turint omenyje tai, kad pateikimo rinkai valstybėje narėje buvo sumokėtas atlyginimas.

⁶⁷ Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pateiktus klausimus reikia atsakyti taip: sąvoka „neteisėta priemonė“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos dėl sąlyginės prieigos 2 straipsnio e punktą, turi būti aiškinama taip, kad ji neapima nei užsienio dekodavimo priemonių, nei tokių dekodavimo priemonių, kurios buvo gautos ar aktyvuotos pateikus netikrą vardą ir pavardę bei adresą, nei tokių, kurios buvo naudotos pažeidžiant sutartinį apribojimą, leidžiantį jas naudoti tik asmeniniais tikslais.

b) Dėl Direktyvos dėl sąlyginės prieigos 3 straipsnio 2 dalies aiškinimo (trečiasis klausimas byloje C-429/08)

⁶⁸ Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Direktyvos dėl sąlyginės prieigos 3 straipsnio 2 dalis draudžia nacionalinės teisės aktus, kurie neleidžia naudoti užsienio dekodavimo priemonių, įskaitant ir tas, kurios buvo gautos ar aktyvuotos pateikus netikrą vardą ir pavardę bei adresą, arba dekodavimo priemones, kurios buvo naudotos pažeidžiant sutartinius apribojimus, leidžiančius jas naudoti tik asmeniniais tikslais.

⁶⁹ Remiantis Direktyvos dėl sąlyginės prieigos 3 straipsnio 2 dalimi valstybės narės, nepažeisdamos šios direktyvos 3 straipsnio 1 dalies reikalavimų, negali apriboti laisvo sąlyginės prieigos priemonių judėjimo dėl priežasčių, patenkančių į šios direktyvos derinimo sritį.

- 70 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad 3 straipsnio 1 dalimi nustatomos pareigos Direktyvos dėl sąlyginės prieigos derinimo srityje, – kuri, remiantis jos 2 straipsnio f punktu, apibrėžiama kaip visos teisės normos, susijusios su jos 4 straipsnyje nurodyta neteisėta veikla, – be kita ko reikalaujant, kad valstybės narės draustų šiame 4 straipsnyje nurodytą veiklą.
- 71 Tačiau šis 4 straipsnis susijęs tik su veikla, kuri yra neteisėta, nes apima neteisėtų priemonių naudojimą, kaip tai suprantama pagal šią direktyvą.
- 72 Užsienio dekodavimo priemonės, įskaitant ir gautas ar aktyvuotas pateikus netikrą vardą ir pavardę bei adresą, ir dekodavimo priemonės, naudojamos pažeidžiant sutartinius įsipareigojimus, leidžiančius jas naudoti tik asmeniniais tikslais, kaip tai matyti iš šio sprendimo 62–66 punktų, nėra tokios neteisėtos priemonės.
- 73 Todėl nei veikla, apimanti šių priemonių naudojimą, nei nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos draudžiama ši veikla, nepriskirtini Direktyvos dėl sąlyginės prieigos derinimo sričiai.
- 74 Esant šioms sąlygoms, į pateiktą klausimą reikia atsakyti taip, kad Direktyvos dėl sąlyginės prieigos 3 straipsnio 2 dalis nedraudžia nacionalinės teisės aktų, pagal kuriuos draudžiama naudoti užsienio dekodavimo priemonės, įskaitant ir gautas ar aktyvuotas pateikiant netikrą vardą ir pavardę bei adresą, arba naudojamas pažeidžiant sutartinį apribojimą, leidžiantį jas naudoti tik asmeniniais tikslais, nes tokie teisės aktai nepriskirtini šios direktyvos derinimo sričiai.

c) Dėl kitų klausimų, susijusių su Direktyva dėl sąlyginės prieigos

⁷⁵ Atsižvelgiant į atsakymus, pateiktus į pirmąjį klausimą byloje C-403/08 ir į 1–3 klausimus byloje C-429/08, nereikia nagrinėti antro, trečio klausimų ir aštunto klausimo a punkto byloje C-403/08 bei ketvirto ir penkto klausimų byloje C-429/08.

3. SESV sutarties nuostatos dėl laisvo prekių ir paslaugų judėjimo

a) Dėl draudimo importuoti, prekiauti ir naudoti užsienio dekodavimo priemonės (aštunto klausimo b punktas ir devinto klausimo pirmoji dalis byloje C-403/08 bei šešto klausimo i punktas byloje C-429/08)

⁷⁶ Šiais klausimais prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikę teismai iš esmės klausia, ar SESV 34, 36 ir 56 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad jie draudžia vienos valstybės narės teisės aktus, draudžiančius importuoti, prekiauti ir naudoti šioje valstybėje užsienio dekodavimo priemonės, leidžiančias naudotis kitos valstybės narės kilmės užkoduota palydovinio transliavimo paslauga, apimančia pirmosios valstybės teisės aktais saugomą objektą.

i) Dėl taikytinų nuostatų nustatymo

- 77 Nacionalinės teisės aktai, kaip antai nagrinėjami pagrindinėje byloje, susiję tiek su tarpvalstybiniu koduotų transliavimo paslaugų teikimu, tiek su užsienio dekodavimo priemonių, kurių pagalba galima atkoduoti šias paslaugas, judėjimu Sąjungos viduje. Šiomis aplinkybėmis kyla klausimas, ar šiuos teisės aktus reikia nagrinėti atsižvelgiant į laisvą paslaugų teikimą, ar į laisvą prekių judėjimą.
- 78 Šiuo klausimu iš nusistovėjusios Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad tuo atveju, kai nacionalinė priemonė susijusi ir su laisvu prekių judėjimu, ir su laisvu paslaugų teikimu, jeigu paaiškėja, kad viena iš jų yra papildoma kitos atžvilgiu ir gali būti su ja susieta, Teisingumo Teismas ją nagrinėja iš esmės atsižvelgdamas tikrai į vieną iš šių dviejų pagrindinių laisvių (žr. 1994 m. kovo 24 d. Sprendimo *Schindler*, C-275/92, Rink. p. I-1039, 22 punktą ir 2010 m. ir 2010 m. gruodžio 2 d. Sprendimo *Ker-Optika*, C-108/09, Rink. p. I-12213, 43 punktą).
- 79 Tačiau, telekomunikacijų srityje, šie du aspektai dažnai yra glaudžiai susiję ir nei vienas iš jų negali būti laikomas papildomu kito atžvilgiu. Taip yra ypač tada, kai nacionalinės teisės aktai reglamentuoja telekomunikacijų įrangos, kaip antai dekodavimo priemonių, tiekimą turint tikslą nustatyti reikalavimus, kuriuos turi atitikti ši įranga, arba nustatyti sąlygas, kurioms esant ja galima prekiauti, todėl tokiu atveju reikia kartu nagrinėti abi pagrindines laisves (šiuo klausimu žr. 2002 m. sausio 22 d. Sprendimo *Canal Satélite Digital*, C-390/99, Rink. p. I-607, 29–33 punktus).
- 80 Tokiu atveju, kai šioje srityje teisės aktai reglamentuoja veiklą, kurią ypač apibūdina ūkio subjektų teikiamos paslaugos, o telekomunikacijų įrangos tiekimas su ja susijęs tik visiškai antraeilium ryšiu, šią veiklą reikia nagrinėti atsižvelgiant tik į paslaugų teikimo laisvę.

- 81 Taip visų pirma yra tuo atveju, kai tokios įrangos suteikimas naudotis tėra tik konkreti tokios paslaugos organizavimo ar funkcionavimo tvarka, ir kai ši veikla nėra savitiks-
lė, bet skirta sudaryti galimybę naudotis šia paslauga. Šiomis aplinkybėmis veikla,
pasireiškianti tokios įrangos suteikimu naudotis, neturėtų būti vertinama nepriklausomai nuo veiklos, susijusios su paslauga, su kuria ši pirma veikla yra susijusi (pagal analogiją žr. minėto Sprendimo *Schindler* 22–25 punktus).
- 82 Reikia pažymėti, kad pagrindinėse bylose nacionalinės teisės aktai nėra skirti deko-
davimo priemonėms siekiant nustatyti reikalavimus, kuriuos jos turi atitikti, arba nu-
statyti sąlygas, kurių laikantis galima jomis prekiauti. Iš tiesų pagal šiuos teisės aktus
minėtos priemonės traktuojamos tik kaip instrumentas, leidžiantis abonentams nau-
dotis užkoduotomis transliacijos paslaugomis.
- 83 Turint omenyje tai, kad šie teisės aktai visų pirma susiję su laisvu paslaugų teikimu, o
laisvo prekių judėjimo aspektas yra visiškai antrinis laisvo paslaugų teikimo atžvilgiu,
minėti teisės aktai turi būti vertinami atsižvelgiant į pastarąją laisvę.
- 84 Iš to darytina išvada, kad tokie teisės aktai turi būti nagrinėjami atsižvelgiant į SESV
56 straipsnį.

ii) Dėl laisvo paslaugų teikimo apribojimo egzistavimo

- 85 Pagal SESV 56 straipsnį reikalaujama panaikinti bet kokius laisvės teikti paslaugas ap-
ribojimus – net vienodai taikomus ir nacionaliniams, ir kitų valstybių narių paslaugų
teikėjams – jeigu jie gali užkirsti kelią, trukdyti ar padaryti mažiau patrauklią kitoje
valstybėje narėje, kur jis teisėtai teikia analogiškas paslaugas, įsteigto paslaugų teikėjo

veiklą. Be to, laisve teikti paslaugas naudojami ir paslaugų teikėjas, ir jų gavėjas (žr., be kita ko, 2009 m. rugsėjo 8 d. Sprendimo *Liga Portuguesa de Futebol Profissional et Bwin International*, C-42/07, Rink. p. I-7633, 51 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).

- ⁸⁶ Pagrindinėse bylose pagal nacionalinės teisės aktus draudžiama importuoti, parduoti ar naudoti nacionalinėje teritorijoje užsienio dekodavimo priemonės, kurios suteikia galimybę naudotis iš kitos valstybės narės kildinamomis palydovinio transliavimo paslaugomis.
- ⁸⁷ Kadangi naudojimasis palydovinio transliavimo paslaugomis, kaip antai nagrinėjamos pagrindinėse bylose, reikalauja turėti tokią priemonę, kurios tiekimui taikomas sutartinis apribojimas, pagal kurį ši priemonė gali būti naudojama tik transliavimo valstybės narės teritorijoje, nagrinėjami nacionalinės teisės aktai draudžia priimti šias paslaugas asmenims, gyvenantiems ne transliavimo valstybėje narėje, šiuo atveju – Jungtinėje Karalystėje. Todėl minėti teisės aktai draudžia šiems asmenims naudotis minėtomis paslaugomis.
- ⁸⁸ Žinoma, pagrindinė draudimo priimti tokias paslaugas kilmė slypi sutartyse, sudarytose tarp transliuotojų ir jų klientų, kurios savo ruožtu atspindi teritorinio ribojimo sąlygas, įtrauktas į sutartis, sudarytas tarp šių transliuotojų ir intelektualinės nuosavybės teisių turėtojų. Tačiau, kadangi minėtais teisės aktais šiems apribojimams suteikiama teisinė apsauga ir už jų nesilaikymą numatomos civilinės bei piniginės sankcijos, jais pačiai ribojamas laisvas paslaugų teikimas.

⁸⁹ Vadinas, minėti teisės aktai yra laisvės teikti paslaugas apribojimas, draudžiamas pagal SESV 56 straipsnį, nebent jis objektyviai pateisinamas.

iii) Dėl laisvo paslaugų teikimo apribojimo pateisinimo intelektualinės nuosavybės teisių apsaugos tikslu

— Teisingumo Teismui pateiktos pastabos

⁹⁰ *FAPL ir kt.*, MPS, Jungtinės Karalystės, Prancūzijos bei Italijos vyriausybės tvirtina, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamuose teisės aktuose įtvirtintas apribojimas gali būti pateisinamas intelektualinės nuosavybės teisių turėtojo turimomis teisėmis, nes jis būtinas siekiant užtikrinti, kad šie asmenys gautų tinkamą atlyginimą; tai reiškia, kad minėti subjektai turi teisę reikalauti atlyginimo už jų kūrinių arba kitų visose valstybėse narėse saugomų objektų naudojimą ir taip įgyti teritorinį išskirtinumą.

⁹¹ Šiuo klausimu minėti suinteresuoti asmenys be kita ko tvirtina, kad, nesant jokios šio teritorinio išskirtinumo apsaugos, intelektualinės nuosavybės teisių turėtojas negalėtų gauti tinkamo atlygio už licencijas iš transliuotojų, nes sporto rungtynių tiesioginė transliacija būtų praradusi dalį savo vertės. Transliuotojai nebūtų suinteresuoti įsigyti licenciją už transliavimo valstybės narės teritorijos. Licencijos visoms nacionalinėms teritorijoms, kuriose gyvena potencialūs klientai, įsigijimas nebūtų finansiškai patrauklus dėl itin didelės tokių licencijų kainos. Todėl šie transliuotojai įsigyja licencijas nagrinėjamiems kūriniams transliuoti vienos valstybės narės teritorijoje. Jie

pasiryžę sumokėti nemenką priedą su sąlyga dėl teritorinio išskirtinumo garantijos, nes tai jiems leidžia išsiskirti iš kitų konkurentų ir taip pritraukti papildomų klientų.

- ⁹² *QC Leisure ir kt.*, K. Murphy, Komisija ir ELPA priežiūros tarnyba tvirtina, kad toks laisvo transliavimo paslaugų teikimo apribojimas neturėtų būti pateisinamas, nes jis lemia rinkos padalijimą.

— Teisingumo Teismo atsakymas

- ⁹³ Norint išnagrinėti tokio apribojimo, koks nagrinėjamas pagrindinėse bylose, pateisinimą reikia priminti, kad Sutartimi garantuojamų pagrindinių laisvių apribojimas negali būti pateisinamas, nebent jis atitinka privalomuosius bendrojo intereso pagrindus, yra tinkamas garantuoti, jog bus įgyvendintas juo siekiamas tikslas, ir neviršija to, kas būtina tam tikslui pasiekti (šiuo klausimu žr. 2009 m. kovo 5 d. Sprendimo *UTECA*, C-222/07, Rink. p. I-1407, 25 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).

- ⁹⁴ Kalbant apie pateisinimus, kurie gali būti priimti, iš nusistovėjusios teismų praktikos matyti, kad toks apribojimas be kita ko gali būti pateisinamas privalomais bendrojo intereso pagrindais, pasireiškiančiais intelektualinės nuosavybės teisių apsauga (šiuo klausimu žr. 1980 m. kovo 18 d. Sprendimo *Coditel ir kt.*, vadinamojo „*Coditel I*“, 62/79, Rink. p. 881, 15 ir 16 punktus bei 1981 m. sausio 20 d. Sprendimo *Musik-Vertrieb membran ir K-tel International*, 55/80 ir 57/80, Rink. p. 147, 9 ir 12 punktus).

- 95 Todėl visų pirma svarbu nustatyti, ar FAPL gali remtis tokiomis teisėmis, galinčiomis pateisinti aplinkybę, kad pagrindinėje byloje nagrinėjama teisė aktais jos atžvilgiu nustatoma apsauga, kuri yra laisvo paslaugų teikimo apribojimas.
- 96 Šiuo aspektu reikia pažymėti, kad FAPL negali remtis pačių „Premier League“ rungtynių autoriaus teise, nes jos nėra kvalifikuojamos kūriniu.
- 97 Tam, kad galėtų būti taikoma tokia kvalifikacija, reikia, kad atitinkamas objektas būtų originalus, t. y. jis turi būti originalus jo autoriaus intelekto kūrinys (šiuo klausimu žr. 2009 m. liepos 16 d. Sprendimo *Infopaq International*, C-5/08, Rink. p. I-6569, 37 punktą).
- 98 Pažymėtina, kad sporto rungtynės neturėtų būti traktuojamos kaip intelektinės veiklos rezultatas, galintis būti kvalifikuojamas kūriniu Direktyvos dėl autorių teisių prasme. Tai ypač taikytina futbolo rungtynėms, reglamentuojamoms žaidimo taisyklių, kurios nepalieka kūrybinės laisvės autorių teisių prasme.
- 99 Esant šioms aplinkybėms, šios rungtynės negali būti saugomos autorių teisių. Be to, akivaizdu, kad Sąjungos teisė jų nesaugo pagal jokią kitą teisę intelektinės nuosavybės srityje.
- 100 Vis dėlto sporto rungtynės, kaip tokios, yra unikalios ir todėl originalios, o tai leidžia jas transformuoti į objektus, kurie yra verti apsaugos, panašios į kūrinių apsaugą, ir ši apsauga prireikusi gali būti suteikta skirtingomis vidaus teisės sistemomis.

- 101 Šiuo aspektu reikia pažymėti, kad, pagal SESV 165 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, Sąjunga prisideda prie Europos sporto reikalų skatinimo, kartu atsižvelgdama į jo specifinį pobūdį, savanoriška veikla paremtas struktūras bei jo socialinę ir švietimo funkciją.
- 102 Esant šioms aplinkybėms valstybei narei leistina saugoti sporto rungtynes, prireikus taikant intelektinės nuosavybės apsaugą, priimant specialius nacionalinės teisės aktus arba, laikantis Sąjungos teisės, pripažįstant apsaugą, suteiktą šioms rungtynėms sutartinėmis priemonėmis, sudarytomis tarp asmenų, turinčių teisę pateikti visuomenei šių rungtynių audiovizualinį turinį, ir asmenų, kurie nori transliuoti šį turinį jų pasirinktai visuomenei.
- 103 Šiuo aspektu reikia pridurti, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas numatė šios galimybės įgyvendinimą valstybei narei tiek, kiek jis Direktyvos 97/36 20 ir 21 konstatuojamoje dalyje daro nuorodą į renginius, organizuojamus organizatoriaus, kuris turi teisę perduoti su šiuo renginiu susijusias teises.
- 104 Todėl, jei atitinkamais nacionalinės teisės aktais siekiama suteikti apsaugą sporto rungtynėms, – o tai patikrinti privalo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, – Sąjungos teisė iš principo nedraudžia tokios apsaugos ir todėl tokie teisės aktai gali pateisinti tokį laisvo paslaugų judėjimo apribojimą, koks numatytas pagrindinėje byloje.
- 105 Tačiau, dar reikia, kad tokiu apribojimu nebūtų viršyta to, kas yra būtina nagrinėjamos intelektinės nuosavybės apsaugos tikslui pasiekti (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *UTECA* 31 ir 36 punktus).

- 106 Šiuo aspektu reikia priminti, kad nuo laisvo judėjimo principo leidžiama nukrypti tik jeigu tai pagrįsta teisių, kurios yra konkretus nagrinėjamos intelektinės nuosavybės objektas, apsauga (šiuo klausimu žr. 2003 m. spalio 23 d. Sprendimo *Rioglass ir Trans-remar*, C-115/02, Rink. p. I-12705, 23 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).
- 107 Kalbant apie šį aspektą, iš nusistovėjusios teismų praktikos matyti, kad šiuo konkrečiu objektu nagrinėjamų teisių turėtojams, be kita ko, siekiama užtikrinti galimybės komerciškai eksploatuoti saugomų objektų pateikimą į apyvartą ir pateikimą naudotis apsauga, išduodant licenciją, už kurią sumokamas atlyginimas (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Musik-Vertrieb membran ir K-tel International* 12 punktą bei 1993 m. spalio 20 d. Sprendimo *Phil Collins ir kt.*, C-92/92 ir C-326/92, Rink. p. I-5145, 20 punktą).
- 108 Tačiau reikia konstatuoti, kad toks konkretus objektas nagrinėjamų teisių turėtojams negarantuoja galimybės reikalauti kaip galima didesnio atlyginimo. Atsižvelgiant į šį objektą, jiems, kaip tai numatyta ir Direktyvos dėl autorių teisių 10 konstatuojamoje dalyje bei Direktyvos dėl gretutinių teisių 5 konstatuojamoje dalyje, užtikrinamas tik tinkamas atlyginimas už bet kokią saugomų objektų naudojimą.
- 109 Tačiau tam, kad būtų tinkamas, toks atlyginimas turi būti protingas atsižvelgiant į teikiamos paslaugos ekonominę vertę. Jis turi būti protingas ypač atsižvelgiant į tikrą ar potencialų asmenų, kurie naudojami ar planuoja naudotis, skaičių (pagal analogiją žr. 1998 m. rugsėjo 22 d. Sprendimo *FDV*, C-61/97, Rink. p. I-5171, 15 punktą ir 2008 m. gruodžio 11 d. Sprendimo *Kanal 5 ir TV 4*, C-52/07, Rink. p. I-9275, 36–38 punktus).
- 110 Todėl toks atlyginimas televizijos transliavimo srityje, kaip tai patvirtina Direktyvos dėl palydovinio transliavimo 17 konstatuojamoji dalis, be kita ko turi būti protingas atsižvelgiant į tokius atitinkamos programos kriterijus, kaip jos faktinis žiūrovų skaičius,

potencialus žiūrovų skaičius ir kalbinė versija (šiuo klausimu žr. 2005 m. liepos 14 d. Sprendimo *Lagardère Active Broadcast*, C-192/04, Rink. p. I-7199, 51 punktą).

- 111 Tokiomis aplinkybėmis reikia visų pirma pažymėti, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamų teisių turėtojai gauna atlyginimą už saugomų objektų transliavimą iš programos valstybės narės, kurioje turi vykti transliacija remiantis Direktyvos dėl palydovinio transliavimo 1 straipsnio 2 dalies b punktu, ir kurioje todėl turi būti mokamas tinkamas atlyginimas.
- 112 Toliau reikia pažymėti, kad kai dėl tokio atlyginimo nagrinėjamų teisių turėtojas ir transliuotojai susitaria aukciono būdu, niekas nedraudžia nagrinėjamų teisių turėtojams tokiu atveju reikalauti sumos, kuri atitinka faktinį ir potencialų žiūrovų skaičių tiek transliavimo valstybėje narėje, tiek bet kurioje kitoje valstybėje narėje, kurioje programos, apimančios saugomus objektus, taip pat priimamos.
- 113 Šiuo aspektu be kita ko reikia priminti, kad toks palydovinės transliacijos priėmimas koks nagrinėjamas pagrindinėje byloje, galimas tik turint dekodavimo priemonę. Todėl labai tiksliai galima nustatyti bendrą skaičių žiūrovų, kurie sudaro atitinkamos programos faktinę ir potencialią žiūrovų auditoriją, taigi – žiūrovų, kurie gyvena tiek transliavimo valstybės narės viduje, tiek ir už jos ribų.
- 114 Galiausiai, kalbant apie transliuotojų sumokėtą priedą už teritorinio išimtinumo teisių įsigijimą, akivaizdu, kad negali būti atmesta, jog tinkamo atlyginimo dydis taip pat parodo ypatingą aptariamų programų pobūdį, t. y. jų teritorinį išimtinumą, nes už tai gali būti mokamas priedas.

- 115 Tačiau šiuo atveju toks priedas nagrinėjamų teisių turėtojams mokamas siekiant užtikrinti visišką teritorinį išimtinumą, kuris lemia dirbtinį kainų skirtumą tarp padalintų nacionalinių rinkų. Toks rinkų padalinimas ir toks tai lemiantis dirbtinis kainų skirtumas nesuderinami su pagrindiniu Sutarties tikslu – įgyvendinti vidaus rinką. Esant šioms aplinkybėms minėtas priedas neturėtų būti laikomas kaip esantis tinkamo atlyginimo, kuris privalo būti užtikrintas nagrinėjamų teisių turėtojams, dalimi.
- 116 Todėl mokant tokį priedą viršijama tai, kas yra būtina siekiant užtikrinti tinkamą atlyginimą šiems teisių turėtojams.
- 117 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad apribojimas, pasireiškiantis draudimu naudoti užsienio dekodavimo priemonės, negali būti pateisintas intelektinės nuosavybės teisių apsaugos tikslu.
- 118 Šios išvados nepaneigia minėtas Sprendimas *Coditel I*, kuriuo rėmėsi *FAPL ir kt.* bei *MPS*, pagrįsdamos savo argumentus. Žinoma, šio sprendimo 16 punkte Teisingumo Teismas konstatavo, kad Sutarties nuostatos iš principo neturėtų drausti geografinių apribojimų, dėl kurių intelektinės nuosavybės teisių perdavimo sutarčių šalys susitarė siekdamos apsaugoti autorių ir jų teisių perėmėjus, ir kad vien todėl, jog nagrinėjami geografiniai apribojimai prireikus sutampa su valstybės narės sienomis, nereikalauja kitokios pozicijos.
- 119 Tačiau šios išvados padarytos atsižvelgiant į aplinkybes, kurios nėra panašios į pagrindinėje byloje nagrinėjamas aplinkybes. Byloje, kurioje buvo priimtas minėtas

Sprendimas *Coditel I*, televizijos bendrovės paskelbė visuomenei kūrinį, neturėdamas valstybėje narėje atitinkamų teisių turėtojų leidimo ir nesumokėjęs jiems atlyginimo.

- 120 Pagrindinėse bylose, atvirkščiai, transliuotojai paskelbimo visuomenei veiksmus atlieka turėdami transliavimo valstybės narės, kuri yra šio paskelbimo kilmės valstybė narė, nagrinėjamų teisių turėtojų išduotą leidimą ir jiems moka atlyginimą, kuriuo, be to, atsižvelgiama į faktinę ir potencialią žiūrovų auditoriją kitose valstybėse narėse.
- 121 Galiausiai reikia atsižvelgti į Sąjungos teisės vystymąsi, kuri ypač lėmė Direktyvos „televizija be sienų“ ir Direktyvos dėl palydovinio transliavimo priėmimas, ir kuriuo siekiama užtikrinti nacionalinių programų gamybos ir platinimo rinkų perėjimą į vieningą rinką.

iv) Dėl laisvo paslaugų teikimo apribojimo pateisinimo siekiant paskatinti visuomenės buvimą futbolo stadionuose

- 122 *FAPL ir kt.* bei MPS papildomai tvirtina, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamas apribojimas būtinas siekiant užtikrinti vadinamosios „netransliavimo laikotarpio“ taisyklės, pagal kurią draudžiama transliuoti Jungtinėje Karalystėje futbolo rungtynes šeštadieniais po pietų, laikymąsi. Šios taisyklės tikslas yra skatinti visuomenės buvimą stadionuose vykstant futbolo rungtynėms, ypač žemesnių divizionų rungtynėms, nes šio tikslo *FAPL ir kt.* bei MPS teigimu negalima būtų pasiekti, jei žiūrovai Jungtinėje Karalystėje galėtų laisvai žiūrėti transliuotojų iš kitų valstybių narių transliuojamas „Premier League“ rungtynes.

123 Šiuo klausimu, net darant prielaidą, kad tikslas skatinti tokį visuomenės buvimą stadionuose gali pateisinti pagrindinių laisvių apribojimą, pakanka pažymėti, jog šios taisyklės laikymasis bet kuriuo atveju gali būti užtikrintas į licencinę sutartį tarp teisių turėtojų ir transliuotojų įtrauktu sutartiniu apribojimu, pagal kurį šie transliuotojai būtų įpareigoti netransliuoti šių „Premier League“ rungtynių per netransliavimo laikotarpius. Neginčijama, kad tokia priemonė mažiau kenkia pagrindinėms laisvėms, nei taikant pagrindinėje byloje nagrinėjamą apribojimą.

124 Iš to darytina išvada, kad apribojimas, pasireiškiantis draudimu naudoti užsienio dekodavimo priemones, negali būti pateisinamas tikslu skatinti visuomenės buvimą futbolo stadionuose.

125 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pateiktus klausimus reikia atsakyti taip: SESV 56 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad juo draudžiami valstybės narės teisės aktai, pagal kuriuos užsienio dekodavimo priemonių, leidžiančių naudotis užkoduota kitos valstybės narės kilmės palydovinio transliavimo paslauga ir kuriose yra šios pirmosios valstybės teisės aktais saugomų objektų, importas, pardavimas ir naudojimas šioje valstybėje yra neteisėtas.

b) Dėl užsienio dekodavimo priemonių naudojimo nurodžius netikrą asmens tapatybę bei adresą ir dėl šių priemonių naudojimo komerciniais tikslais (aštunto klausimo byloje C-403/08 c punktas ir šešto klausimo byloje C-429/08 ii ir iii punktai)

126 Savo klausimais prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikę teismai iš esmės klausia, ar šio sprendimo 125 punkte pateiktą išvadą paneigia aplinkybė, kad, pirma,

užsienio dekodavimo priemonė buvo gauta ar aktyvuota nurodžius netikrą asmens tapatybę ir adresą, siekiant apeiti pagrindinėse bylose nagrinėjamą teritorinį apribojimą ir, antra, kad ši priemonė naudojama komerciniais tikslais, nors ji turėjo būti naudojama tik asmeniniais tikslais.

- 127 Kalbant apie pirmą aplinkybę, akivaizdu, jog ji gali sukelti pasekmių sutartiniuose santykiuose tarp įgijėjo, nurodžiusio netikrą asmens tapatybę bei adresą, ir šios priemonės tiekėjo, kuris be kita ko gali iš minėto įgijėjo reikalauti atlyginti nuostolius kartu su palūkanomis tuo atveju, jei dėl netikros asmens tapatybės ir adreso, kuriuos pastarasis nurodė, tiekėjui atsiranda nuostolių arba jam kyla atsakomybė prieš tokį subjektą kaip FAPL. Tačiau tokia aplinkybė nepaneigia šio sprendimo 125 punkte nurodytos išvados, nes ji neturi įtakos naudotojų, kurie sumokėjo už programų priėmimą, skaičiui.
- 128 Tai taikytina ir kalbant apie antrą aplinkybę, jei dekodavimo priemonė naudojama komerciniais tikslais, nors ji turėjo būti naudojama tik asmeniniais tikslais.
- 129 Šiuo klausimu reikia patikslinti, jog niekas nedraudžia tarp nagrinėjamų teisių turėtojų ir transliuotojų sutartą atlyginimo dydį apskaičiuoti atsižvelgiant į tai, kad kai kurie klientai dekodavimo priemonės naudoja komerciniais tikslais, o kiti – asmeniniais.
- 130 Remdamasis šia aplinkybe prieš savo klientus transliuotojas gali reikalauti skirtingo mokesčio už prieigą prie jos paslaugų priklausomai nuo to, ar tokia prieiga siekiama komercinių, ar asmeninių tikslų.

¹³¹ Panašu, kad rizika, jog kai kurie asmenys naudosis užsienio dekodavimo priemonėmis nepaisant jų suteikimo tikslo, yra panaši į tą, kuri atsiranda naudojant dekodavimo priemones visiškai vidaus situacijose, t. y. klientų, nuolat gyvenančių transliavimo valstybės narės teritorijoje, naudojimo atveju. Esant šioms sąlygoms ši aplinkybė negali pateisinti laisvo paslaugų teikimo teritorinio apribojimo ir todėl ji nepaneigia šio sprendimo 125 punkte pateiktos išvados. Tačiau tai neturi įtakos palydovinių programų naudojimo komerciniais tikslais po jų priėmimo teisiniam vertinimui autorių teisių požiūriu, kuris atliekamas antroje šio sprendimo dalyje.

¹³² Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pateiktus klausimus reikia atsakyti taip, kad šio sprendimo 125 punkte pateiktos išvados nepaneigia nei aplinkybė, kad užsienio dekodavimo priemonė buvo gauta ar aktyvuota nurodžius netikrą vardą ir pavardę bei adresą, siekiant apeiti nagrinėjamą teritorinį apribojimą, nei aplinkybė, kad ši priemonė naudojama komerciniais tikslais, nors ji buvo suteikta naudotis tik asmeniniais tikslais.

c) Dėl kitų klausimų, susijusių su laisvu judėjimu (devinto klausimo byloje C-403/08 antroji dalis ir septintas klausimas byloje C-429/08)

¹³³ Atsižvelgiant į atsakymą, pateiktą į aštunto klausimo byloje C-403/08 b punktą ir devinto klausimo pirmą dalį bei šešto klausimo byloje C-429/08 i punktą, nereikia nagrinėti nei devinto klausimo byloje C-403/08 antrosios dalies, nei septinto klausimo byloje C-429/08.

4. ESV sutarties nuostatos konkurencijos srityje

- ¹³⁴ Dešimtu klausimu byloje C-403/08 ir aštuntu klausimu byloje C-429/08 prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikę teismai iš esmės klausia, ar sutarties dėl išimtinės licencijos, sudarytos tarp intelektinės nuosavybės teisių turėtojo ir transliuotojo, sąlygos yra SESV 101 straipsniu draudžiamas konkurencijos ribojimas, nes jomis šiam transliuotojui numatoma pareiga netiekti dekodavimo priemonių, suteikiančių prieigą prie šio teisių turėtojo saugomų objektų už teritorijos, kurią apima nagrinėjama sutartis dėl licencijos, ribų.
- ¹³⁵ Pirmiausia reikia priminti, kad susitarimui taikomas SESV 101 straipsnio 1 dalyje nustatytas draudimas, kai jo tikslas ar poveikis yra konkurencijos trukdymas, ribojimas ar iškraipymas. Alternatyvus abiejų sąlygų pobūdis reiškia, kad pirmiausia reikia nustatyti vieną kriterijų, šiuo atveju – susitarimo tikslą. Ir tik vėliau, jei susitarimo turinio analizė neleidžia nustatyti pakankamo žalos lygio konkurencijai, reikia nagrinėti jo poveikį ir, kad jis būtų uždraustas, įrodyti, jog konkurencija iš tikrųjų buvo smarkiai trukdoma, ribojama arba iškraipoma (šiuo klausimu žr. 2009 m. birželio 4 d. Sprendimo *T-Mobile Netherlands ir kt.*, C-8/08, Rink. p. I-4529, 28 punktą bei 2009 m. spalio 6 d. Sprendimo *GlaxoSmithKline Services ir kt. prieš Komisiją ir kt.*, C-501/06 P, C-513/06 P, C-515/06 P ir C-519/06 P, Rink. p. I-9291, 55 punktą).
- ¹³⁶ Vertinant susitarimo galimai antikonkurencinį pobūdį reikia be kita ko išnagrinėti jo nuostatų turinį, siekiamus tikslus ir ekonominį bei teisinį taikymo kontekstą (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *GlaxoSmithKline Services ir kt. prieš Komisiją ir kt.* 58 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).

- 137 Kalbant apie licencines sutartis dėl intelektualinės nuosavybės teisių, iš Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad vien aplinkybės, jog teisių turėtojas vieninteliam licenciatui perdavė išimtinę valstybėje narėje saugomo objekto transliavimo teisę, taigi ir teisę drausti kitiems asmenims transliuoti nustatytu laikotarpiu, nepakanka, kad būtų galima konstatuoti, jog tokio susitarimo tikslas yra antikonkurencinis (šiuo klausimu žr. 1982 m. spalio 6 d. Sprendimo *Coditel ir kt.*, vadinamo „Coditel II“, 262/81, Rink. p. 3381, 15 punktą).
- 138 Esant šioms sąlygoms ir remiantis Direktyvos dėl palydovinio transliavimo 1 straipsnio 2 dalies b punktu teisių turėtojas iš principo gali perleisti vieninteliam licenciatui išimtinę teisę nustatytu laikotarpiu saugomą objektą transliuoti per palydovą iš vienos transliavimo valstybės narės ar iš kelių valstybių narių.
- 139 Tačiau, kalbant apie teritorinius tokios teisės įgyvendinimo apribojimus, reikia priminti, kad, remiantis Teisingumo Teismo praktika, susitarimas, kuriuo siekiama atstatyti nacionalinių rinkų padalijimą, gali prieštarauti Sutarties tikslui siekti šių rinkų sujungimo įsteigiant bendrąją rinką. Susitarimai, kuriais siekiama atskirti nacionalines rinkas pagal nacionalines sienas arba dėl kurių apsunkinama nacionalinių rinkų skvarba, iš principo turi būti laikomi susitarimais, kurių tikslas – apriboti konkurenciją, kaip tai suprantama pagal SESV 101 straipsnio 1 dalį (pagal analogiją vaistų srityje žr. 2008 m. rugsėjo 16 d. Sprendimo *Sot. Lélos kai Sia ir kt.*, C-468/06–C-478/06, Rink. p. I-7139, 65 punktą bei minėto Sprendimo *GlaxoSmithKline Services ir kt. prieš Komisiją ir kt.* 59 ir 61 punktus).
- 140 Kadangi šią Teisingumo Teismo praktiką visiškai galima pritaikyti tarpvalstybinio transliavimo paslaugų teikimo sričiai, kaip tai matyti ir iš šio sprendimo 118–121 punktų, reikia konstatuoti, kad jei licencine sutartimi siekiama uždrausti ar

apriboti tarpvalstybinį transliavimo paslaugų teikimą, laikoma, kad jos tikslas yra riboti konkurenciją, nebent kitos jos ekonominio ir teisinio konteksto aplinkybės neleidžia konstatuoti, jog tokia sutartis gali kelti pavojų konkurencijai.

- 141 Pagrindinėse bylose neginčijamas išimtinių licencijų transliuoti „Premier League“ rungtynes suteikimas. Šiose bylose iš esmės nagrinėjamos tik papildomos pareigos, kuriomis siekiama užtikrinti šių licencijų naudojimo teritorinius apribojimus, nurodytus tarp teisių turėtojų ir atitinkamų transliuotojų sudarytų sutarčių sąlygose, t. y. šių transliuotojų pareiga netiekti dekodavimo priemonių, leidžiančių prieigą prie šių saugomų objektų siekiant juos naudoti už teritorijos, kurią apima licencinė sutartis, ribų.
- 142 Kalbant apie tokias sąlygas reikia konstatuoti, viena vertus, kad jos draudžia transliuotojams teikti bet kokias su šiomis rungtynėmis susijusias tarpvalstybines paslaugas, o tai leidžia kiekvienam transliuotojui suteikti visišką teritorinį išskirtinumą teritorijoje, kurią apima jo licencija, ir taip pašalinti bet kokią konkurenciją tarp įvairių transliuotojų minėtų paslaugų teikimo srityje.
- 143 Kita vertus, *FAPL ir kt.* bei MPS nenurodė jokios tokių sąlygų ekonominio ir teisinio konteksto aplinkybės, kuri leistų konstatuoti, kad, nepaisant ankstesniame punkte nurodytų argumentų, šios sąlygos negali kenkti konkurencijai ir todėl neturi antikonkurencinio tikslo.
- 144 Esant šioms sąlygoms, kadangi šios sutarčių dėl išimtinių licencijų sąlygos turi antikonkurencinį tikslą, darytina išvada, kad jos yra konkurencijos apribojimas, draudžiamas pagal SESV 101 straipsnio 1 dalį.

¹⁴⁵ Reikia pridurti, jog, kadangi SESV 101 straipsnio 1 dalis iš principo netaikytina sutartims, patenkinančioms į šio straipsnio 3 dalyje nurodytas kategorijas, pagrindinėse bylos nagrinėjamos licencinių sutarčių sąlygos neatitinka minėtoje dalyje numatytų reikalavimų dėl motyvų, nurodytų šio sprendimo 105–124 punktuose, ir todėl neatsiranda galimybė netaikyti SESV 101 straipsnio 1 dalies.

¹⁴⁶ Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pateiktus klausimus reikia atsakyti taip, kad išimtinės licencijos sutarties, sudarytos tarp intelektinės nuosavybės teisių turėtojo ir transliuotojo, sąlygos yra SESV 101 straipsniu draudžiamas konkurencijos ribojimas, nes jomis šiam transliuotojui numatoma pareiga netiekti dekodavimo priemonių, suteikiančių prieigą prie šio teisių turėtojo saugomų objektų už teritorijos, kurią apima nagrinėjama licencinė sutartis, ribų.

B — *Dėl taisyklių, reglamentuojančių programų naudojimą jas priėmus*

1. Pirminės pastabos

¹⁴⁷ Antrąją prejudicinių klausimų dalimi siekiama išsiaiškinti, ar programų su „Premier League“ rungtynėmis ir susijusiais kūriniais priėmimui taikomas direktyvose dėl autorių ir gretutinių teisių nustatyti apribojimai dėl to, kad tokiu priėmimu minėti

kūriniai atgaminami palydovinio dekoderio atmintyje bei televizoriaus ekrane ir dėl nagrinėjamų kavinių-restoranų savininkų šių kūrinių viešo rodymo.

- 148 Šiuo aspektu reikia priminti, kad, kaip matyti ir iš šio sprendimo 37 bei 57 punktų, dvi asmenų grupės gali naudotis intelektualinės nuosavybės teisėmis, susijusiomis su tokio-
mis televizijos programomis, kokios nagrinėjamos pagrindinėse bylose, t. y., pirma,
nagrinėjamų kūrinių autoriai ir, antra, transliuotojai.
- 149 Kalbant visų pirma apie autorius, pasakytina, jog jie gali remtis autoriaus teise į kūri-
nį, naudojamą transliuojant minėtas programas. Pagrindinėse bylose akivaizdu, kad
FAPL gali remtis autoriaus teise į įvairius šiose transliuojamose programose esančius
kūrinius, t. y., be kita ko, į kūrinio pradžios video epizodus, „Premier League“ himną, į
iš anksto įrašytą video medžiagą, kurioje parodomi vėliausių „Premier League“ rung-
tynių įdomiausi momentai, ar į įvairią grafiką.
- 150 Toliau, kalbant apie transliuotojus, kaip antai *Multichoice Hellas*, pažymėtina, kad jie
gali remtis Direktyvos dėl gretutinių teisių 7 straipsnio 2 dalyje numatyta teise įrašyti
jų programas arba tos pačios direktyvos 8 straipsnio 3 dalyje nurodyta teise viešai
skelbti jų programas, arba Direktyvos dėl autorių teisių 2 straipsnio e punkte nustaty-
ta teise atgaminti jų programų įrašus.
- 151 Tačiau pagrindinėse bylose pateikti klausimai nesusiję su tokiomis teisėmis.

152 Šiomis aplinkybėmis Teisingumo Teismas turi nagrinėti tik Direktyvos dėl autorių teisių 2 straipsnio a punktą, 3 straipsnio 1 dalį ir 5 straipsnio 1 dalį, pagal kuriuos saugomos autorių teisės į kūrinius, naudojamus pagrindinėje byloje nagrinėjamosiose programose, t. y., be kita ko, į kūrinių pradžios video epizodus, „Premier League“ himną, į iš anksto įrašytą video medžiagą, kurioje parodomi vėliausių „Premier League“ rungtynių įdomiausi momentai, ar į įvairią grafiką.

2. Dėl Direktyvos dėl autorių teisių 2 straipsnio a punkte numatytos atgaminimo teisės (ketvirtas klausimas byloje C-403/08)

153 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Direktyvos dėl autorių teisių 2 straipsnio a punktas turi būti aiškinamas taip, kad atgaminimo teisė apima laikinų vienas po kito einančių kūrinių fragmentų sukūrimą palydovinio dekoderio atmintyje ir televizoriaus ekrane, o vėliau yra nedelsiant ištrinami ir pakeičiami kitais fragmentais. Šiame kontekste jis be kita ko klausia, ar jo vertinimas turi būti atliekamas atsižvelgiant į visus fragmentus, ar tik į tuos, kurie yra tam tikru momentu.

154 Visų pirma reikia priminti, kad minėtos direktyvos 2 straipsnyje esanti „atgaminimo“ sąvoka yra Sąjungos teisės sąvoka, kuri visoje Sąjungoje turi būti aiškinama autonomiškai ir vienodai (minėto Sprendimo *Infopaq International* 27–29 punktai).

155 Kalbant apie jos turinį, šio sprendimo 96 punkte jau buvo nurodyta, kad autorių teisės minėto 2 straipsnio a punkto prasme gali būti taikomos tik objektui, kuris yra paties šio kūrinio autoriaus intelekto kūrinys (minėto Sprendimo *Infopaq International* 37 punktas).

- 156 Todėl Teisingumo Teismas patikslino, kad skirtingoms kūrinio dalims taip pat taikoma šioje nuostatoje numatyta apsauga, jei jas sudaro tam tikri elementai, kurie yra paties šio kūrinio autoriaus intelekto kūrybos išraiška (minėto Sprendimo *Infopaq International* 39 punktą).
- 157 Tai reiškia, kad reikia nagrinėti iš tuo pačiu metu atgamintų, taigi konkrečiu momentu egzistuojančių, fragmentų sudarytą visumą siekiant patikrinti, ar juose yra šie elementai. Jei taip, ši visuma turi būti kvalifikuojama atgaminimu iš dalies, kaip tai suprantama pagal Direktyvos dėl autorių teisių 2 straipsnio a punktą (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Infopaq International* 45 ir 46 punktus). Šiuo klausimu neturi reikšmės tai, ar kūrinys atgamintas iš linijinių fragmentų, kurie gali būti trumpalaikiai, nes vykstant technologiniam procesui yra nedelsiant ištrinami.
- 158 Būtent atsižvelgiant į prieš tai išdėstytas aplinkybes prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas privalo vertinti, ar laikinų kūrinių fragmentų sukūrimas palydovinio dekoderio atmintyje ir televizoriaus ekrane reiškia atgaminimą, kaip tai suprantama pagal Direktyvos dėl autorių teisių 2 straipsnio 2 punktą.
- 159 Todėl į pateiktą klausimą reikia atsakyti taip: Direktyvos dėl autorių teisių 2 straipsnio a punktą turi būti aiškinamas taip, kad atgaminimo teisė apima laikinus kūrinių fragmentus palydovinio dekoderio atmintyje ir televizoriaus ekrane, jei šiuose fragmentuose yra elementų, kurie yra paties autoriaus intelekto kūrybos išraiška, o iš tuo pačiu metu atgamintų fragmentų sudaryta visuma turi būti nagrinėjama siekiant nustatyti, ar joje yra tokie elementai.

3. Dėl atgaminimo teisės išimties, numatytos Direktyvos dėl autorių teisių 5 straipsnio 1 dalyje (penktas klausimas byloje C-403/08)

¹⁶⁰ Savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar tokie atgaminimo veiksmai, kokie nagrinėjami byloje C-403/08, atlikti palydovinio dekoderio atmintyje ir televizoriaus ekrane, atitinka sąlygas, skelbiamas Direktyvos dėl autorių teisių 5 straipsnio 1 dalyje, ir todėl ar šie veiksmai gali būti atliekami be autorių teisių savininko leidimo.

a) Pirminės pastabos

¹⁶¹ Pagal Direktyvos dėl autorių teisių 5 straipsnio 1 dalį atgaminimo veiksams šios direktyvos 2 straipsnyje numatytos atgaminimo teisės netaikomos, tik jeigu jie atitinka penkias sąlygas:

— šie veiksmai yra laikini,

— jie yra trumpalaikiai arba atsitiktiniai,

— yra būtina bei svarbi technologinio proceso dalis,

— jų vienintelis tikslas yra sudaryti sąlygas tarpininkui perduoti tinkle tretiesiems asmenims arba teisėtai naudoti kūrinį ar kitą objektą, ir

— jei šie veiksmai atskirai nėra ekonominiu atžvilgiu svarbūs.

¹⁶² Iš teismų praktikos matyti, jog prieš tai nurodytas sąlygas reikia aiškinti siaurai, nes šios direktyvos 5 straipsnio 1 dalimi nukrypstama nuo joje nustatytos bendros taisyklės, kuri reikalauja, kad autorių teisių turėtojas suteiktų leidimą bet kokiam jo saugomo kūrinio atgaminimui (minėto Sprendimo *Infopaq International* 56 ir 57 punktai).

¹⁶³ Nepaisant to minėtos sąlygos turi būti aiškinamos taip, kad būtų išsaugotas taip nustatytos išimties veiksmingumas ir būtų laikomasi tokio jos tikslo, koks be kita ko nurodytas Direktyvos dėl autorių teisių 31 konstatuojamoje dalyje ir 2000 m. rugsėjo 28 d. Tarybos sprendimu patvirtintoje bendroje pozicijoje dėl šios direktyvos priėmimo (OL C 344, p. 1).

¹⁶⁴ Todėl, remiantis šios išimties tikslu, ji turi sudaryti galimybę užtikrinti naujų technologijų vystymąsi ir funkcionavimą bei išlaikyti pusiausvyrą tarp, pirma, autorių teisių turėtojų teisių ir interesų ir, antra, saugomų kūrinių naudotojų, siekiančių pasinaudoti šiomis naujomis technologijomis.

b) Dėl Direktyvos dėl autorių teisių 5 straipsnio 1 dalyje numatytų sąlygų laikymosi

¹⁶⁵ Neginčijama, kad nagrinėjami atgaminimo veiksmai atitinka Direktyvos dėl autorių teisių 5 straipsnio 1 dalyje skelbiamas pirmąsias tris sąlygas, nes jie yra laikini, trumpalaikiai ir yra svarbi technologinio proceso dalis, realizuojama naudojant palydovinį dekoderį ir televizoriaus aparatą tam, kad būtų galima priimti transliuojamas programas.

¹⁶⁶ Todėl belieka nustatyti, ar jie atitinka ketvirtą ir penktą sąlygas.

¹⁶⁷ Kalbant, visų pirma, apie ketvirtą sąlygą, reikia iš pradžių pažymėti, kad nagrinėjama atgaminimo veiksmis nesiekama sudaryti galimybę perduoti tinklu tretiesiems asmenims padedant tarpininkui. Todėl vietoj to reikia išnagrinėti, ar jų vienintelis tikslas yra sudaryti galimybę neteisėtai naudotis saugomu kūriniu ar objektu.

¹⁶⁸ Kaip matyti iš Direktyvos dėl autorių teisių 33 konstatuojamosios dalies, naudojimas laikomas teisėtu, jei tai leidžia nagrinėjamų teisių turėtojais arba jei jo neriboja taikytini teisės aktai.

¹⁶⁹ Kadangi autorių teisių turėtojai pagrindinėje byloje nesuteikė leidimo naudoti nagrinėjamus kūrinius, reikia nustatyti, ar nagrinėjama veiksmis siekiama sudaryti galimybę naudoti kūrinius, kurių neriboja taikytini teisės aktai.

- 170 Šiuo aspektu neginčijama, kad šie trumpalaikiai atgaminimo veiksmai leidžia tinkamai funkcionuoti palydoviniam dekoderiui ir televizoriaus ekranui. Tokie veiksmai leidžia televizijos žiūrovams priimti programas, apimančias saugomus kūrinius.
- 171 Paprastas šių programų priėmimas, t. y. jų gavimas ir rodymas privačiame žmonių rate nėra veiksmas, kurį riboja Sąjungos ar Jungtinės Karalystės teisės aktai, kaip tai be to matyti iš penkto klausimo byloje C-403/08 formuluotės, todėl šis veiksmas yra teisėtas. Be to, iš šio sprendimo 77–132 punktų matyti, kad toks programų priėmimas transliavimo iš kitos valstybės narės, ne Jungtinės Karalystės, atveju turi būti laikomas teisėtu, kai tai daroma naudojant užsienio dekodavimo priemonę.
- 172 Esant šioms aplinkybėms reikia konstatuoti, kad minėtų atgaminimo veiksmų pagrindinis tikslas yra sudaryti galimybę „teisėtai naudoti“ kūrinius, kaip tai suprantama pagal Direktyvos dėl autorių teisių 5 straipsnio 1 dalies b punktą.
- 173 Todėl tokie atgaminimo veiksmai, kokie nagrinėjami pagrindinėje byloje, atitinka šioje nuostatoje numatytą ketvirtą sąlygą.
- 174 Galiausiai, kalbant apie šioje nuostatoje numatytą penktą sąlygą, reikia pažymėti, kad minėti atgaminimo veiksmai, atlikti vykstant technologiniam procesui, leidžia prieigą prie saugomų kūrinių. Kadangi pastarieji turi ekonominę vertę, prieiga prie jų neišvengiamai yra ekonomiškai svarbi.

- 175 Tačiau tam, kad nebūtų panaikintas Direktyvos dėl autorių teisių 5 straipsnio 1 dalyje numatytos išimties veiksmingumas, dar reikia, jog tokia svarba būtų nepriklausoma, t. y. ji turi viršyti ekonominę naudą iš paprasto programų, apimančių saugomus kūrinius, priėmimo. Kitaip tariant ji turi viršyti naudą, gautą iš paprasto programų gavimo ir jų rodymo.
- 176 Pagrindinėje byloje laikini atgaminimo veiksmai, atlikti palydovinio dekoderio atmintyje ir televizoriaus ekrane, yra neatskiriama ir ne savarankiška transliuojamų programų, apimančių nagrinėjamus kūrinius, priėmimo proceso dalis. Be to, jie atliekami nepriklausomai nuo asmenų, turinčių prieigą prie saugomų kūrinių, įtakos ar net žinios.
- 177 Todėl šie laikini atgaminimo veiksmai negali teikti papildomos ekonominės naudos, kuri viršytų naudą, gautą iš paprasto nagrinėjamų programų priėmimo.
- 178 Iš to seka, kad pagrindinėje byloje nagrinėjami atgaminimo veiksmai neturėtų būti laikomi turinčiais atskirą ekonominę svarbą. Todėl jie atitinka Direktyvos dėl autorių teisių 5 straipsnio 1 dalyje numatytą penktą sąlygą.
- 179 Be to šią išvadą, kaip ir skelbiamą šio sprendimo 172 punkte, patvirtina šios nuostatos tikslas užtikrinti naujų technologijų vystymąsi ir funkcionavimą. Tuo atveju, jei nagrinėjami veiksmai nebūtų laikomi atitinkančiais Direktyvos dėl autorių teisių

5 straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas, visiems televizijos žiūrovams, besinaudojančiams šiuolaikiškais aparatais, kurių veikimui būtina atlikti šiuos atgaminimo veiksmus, būtų sudaromos kliūtys priimti transliuojamus kūrinius apimančias programas neturint autorių teisių turėtojų leidimo. Tai trukdytų, ar net paralyžuotų, naujų technologijų propagavimą ar veiksmingą prisidėjimą prie jų vystymo pažeidžiant Direktyvos dėl autorių teisių 31 konstatuojamoje dalyje išreikštą Sąjungos teisės aktų leidėjo valią.

¹⁸⁰ Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad tokie atgaminimo veiksmai, kurie nagrinėjami pagrindinėje byloje, atitinka visas penkias Direktyvos dėl autorių teisių 5 straipsnio 1 dalyje skelbiamas sąlygas.

¹⁸¹ Tam, kad galima būtų remtis minėtoje nuostatoje nurodyta išimtimi, dar reikia, jog šie veiksmai atitiktų Direktyvos dėl autorių teisių 5 straipsnio 5 dalies sąlygas. Šiuo aspektu pakanka konstatuoti, kad, atsižvelgiant į šio sprendimo 163–179 punktuose pateiktus argumentus, šie veiksmai atitinka ir šias sąlygas.

¹⁸² Todėl į pateiktą klausimą reikia atsakyti taip, kad tokie atgaminimo veiksmai, kurie nagrinėjami byloje C-403/08, atliekami palydovinio dekoderio atmintyje ir televizoriaus ekrane, atitinka Direktyvos dėl autorių teisių 5 straipsnio 1 dalyje skelbiamas sąlygas ir todėl jie gali būti vykdomi be nagrinėjamų autorių teisių turėtojų leidimo.

4. Dėl „viešo paskelbimo“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos dėl autorių teisių 3 straipsnio 1 dalį (šeštas klausimas byloje C-403/08)

- 183 Savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar sąvoka „viešas paskelbimas“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos dėl autorių teisių 3 straipsnio 1 dalį, turi būti aiškinama taip, kad ji apima transliuojamų kūrinių perdavimą televizoriaus ekrane ir per garsiakalbius kavinėje-restorane esantiems klientams.
- 184 Visų pirma reikia pažymėti, jog Direktyvos dėl autorių teisių 3 straipsnio 1 dalyje neapibrėžiama sąvoka „viešas paskelbimas“ (2006 m. gruodžio 7 d. Sprendimo *SGAE*, C-306/05, Rink. p. I-11519, 33 punktas).
- 185 Esant šioms aplinkybėms ir remiantis nusistovėjusia teismų praktika, jos prasmę ir apimtį reikia nustatyti atsižvelgiant į šia direktyva siekiamus tikslus ir į aiškinamos nuostatos kontekstą (minėto Sprendimo *SGAE* 34 punktas ir jame nurodyta teismų praktika).
- 186 Šiuo aspektu visų pirma reikia priminti, kad Direktyvos dėl autorių teisių pagrindinis tikslas yra nustatyti aukšto lygio autorių apsaugą, leidžiančią jiems gauti teisingą atlygį už jų kūrinių panaudojimą, visų pirma juos viešai paskelbus. Iš to darytina išvada, kad viešo paskelbimo sąvoka turi būti suprantama plačiai, kaip tai, be kita ko, aiškiai skelbiama šios direktyvos 23 konstatuojamoje dalyje (žr. minėto Sprendimo *SGAE* 36 punktą).

- 187 Be to, reikia pažymėti, kad, remiantis šios direktyvos 20 konstatuojamąja dalimi, ši direktyva grindžiama intelektinės nuosavybės srityje jau galiojančių direktyvų, kaip antai Direktyva 92/100, kuri buvo konsoliduota Direktyva dėl gretutinių teisių, nustatytais principais ir taisyklėmis (žr. minėto Sprendimo *Infopaq International* 36 punktą).
- 188 Esant šioms aplinkybėms ir atsižvelgiant į reikalavimus dėl Sąjungos teisės sistemos vienovės ir jos nuoseklumo, visose šiose direktyvose naudojamos sąvokos turi turėti tą pačią reikšmę, nebent Sąjungos teisės aktų leidėjas konkrečiame teisiniame kontekste išreiškė kitokią valią.
- 189 Galiausiai, minėto 3 straipsnio 1 dalis, kiek įmanoma, turi būti aiškinama atsižvelgiant į tarptautinę teisę ir ypač į Berno konvenciją bei Autorių teisių sutartį. Direktyva dėl autorių teisių siekiama įgyvendinti šią Sutartį, kurios 1 straipsnio 4 dalyje susitariančios šalys įpareigojamos laikytis Berno konvencijos 1-21 straipsnių. Be to, ta pati pareiga numatyta Sutarties dėl intelektinės nuosavybės teisių aspektų, susijusių su prekyba, 9 straipsnio 1 dalyje (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *SGAE* 35, 40 ir 41 punktus bei juose nurodytą teismų praktiką).
- 190 Būtent atsižvelgiant į šiuos tris elementus reikia aiškinti sąvoką „viešas paskelbimas“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos dėl autorių teisių 3 straipsnio 1 dalį, ir nustatyti, ar ji apima transliuojamų kūrinių perdavimą televizoriaus ekrane ir per garsiakalbius kavinėje-restorane esantiems klientams.
- 191 Kalbant visų pirma apie paskelbimo sąvoką, iš Direktyvos dėl gretutinių teisių 8 straipsnio 3 dalies bei Atlikimų ir fonogramų sutarties 2 straipsnio g punkto ir

15 straipsnio matyti, kad tokia sąvoka apima „fonogramoje įrašytų garsų arba garsų išraiškos padarymą viešai girdimu“ ir transliavimą arba „kitokį viešą paskelbimą“.

- ¹⁹² Konkrečiau kalbant, ir kaip tai aiškiai nurodyta Berno konvencijos 11bis straipsnio pirmosios pastraipos iii punkte, ši sąvoka apima paskelbimą per garsiakalbius arba per bet kokią kitą žymenų, garsų ar vaizdų perdavimo instrumentą ir, remiantis motyvų santrauka dėl Direktyvos dėl autorių teisių projekto (COM(97) 628 galutinis), tokią paskelbimo priemonę, kaip antai kūrinių rodymas ekrane.
- ¹⁹³ Esant šioms sąlygoms ir kadangi Direktyvoje dėl autorių teisių, visų pirma jos 3 straipsnyje, Sąjungos teisės aktų leidėjas neišreiškė kitokios valios dėl šios sąvokos aiškinimo (žr. šio sprendimo 188 punktą), paskelbimo sąvoką reikia aiškinti plačiai, kaip apimančią bet kokią saugomų kūrinių perdavimą, nesvarbu, kokios naudojamos priemonės ar technologiniai procesai.
- ¹⁹⁴ Remdamasis tokiu aiškinimu Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad viešbučio savininkas atlieka paskelbimo veiksmą, kai jis, žinodamas visas aplinkybes, savo klientams sudaro prieigos prie transliuojamų per televizorių aparatus kūrinių galimybę platindamas viešbučio kambariuose gautą signalą, kuriuo perduodami saugomi kūriniai. Šiuo aspektu Teisingumo Teismas pažymėjo, kad toks įsikišimas nėra paprasta techninė priemonė, leidžianti užtikrinti ar pagerinti pradinės programos priėmimą priėmimo zonoje, bet tai yra veiksmas, be kurio šie klientai, esantys paminėtoje zonoje, negalėtų matyti transliuojamo kūrinio (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *SGAE* 42 punktą).

- 195 Byloje C-403/08 kavinės-restorano savininkas sąmoningai leidžia šioje įstaigoje esančių klientų prieigą prie transliuojamos programos, apimančios saugomus kūrinius, per televizoriaus ekraną ir garsiakalbius, turint omenyje tai, kad nesant šio savininko įsikišimo šie klientai negalėtų matyti transliuojamų kūrinių, net jei jie būtų zonoje, kurią apima minėta programa. Todėl tokio veiksmo aplinkybės panašios į minėto Sprendimo *SGAE* aplinkybes.
- 196 Šiomis aplinkybėmis reikia konstatuoti, kad kavinės-restorano savininkas atlieka paskelbimą tuomet, kai jis šioje įstaigoje esantiems klientams sąmoningai perduoda transliuojamus kūrinius televizoriaus ekrane ir per garsiakalbius.
- 197 Tam, kad pagrindinės bylos aplinkybės atitiktų sąvoką „viešas paskelbimas“, kaip ji suprantama pagal Direktyvos dėl autorių teisių 3 straipsnio 1 dalį, dar reikia, kad transliuojamas kūrinys būtų perduotas naujai visuomenei, t. y. visuomenei, į kurią saugomų kūrinių autoriai, suteikdami leidimą juos naudoti paskelbiant pirminei visuomenei, neatsižvelgė (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *SGAE* 40 ir 42 punktus bei 2010 m. kovo 18 d. Nutarties *Organismos Sillogikis Diacheirisis Dimiourgon Theatrikon kai Optikoakoustikon Ergon*, C-136/09, 38 punktą).
- 198 Šiuo klausimu reikia priminti, kad šie autoriai, leisdami transliuoti jų kūrinius, iš principo turi omenyje tik televizorių aparatų turėtojus, kurie individualiai, privačiai ar šeimoje priima signalą ir žiūri programas. Tačiau, kadangi transliuojamo kūrinio perdavimas atliekamas viešoje vietoje turint tikslą pritraukti papildomos visuomenės, kuriai televizoriaus aparato turėtojas leidžia klausyti ar žiūrėti kūrinį, toks sąmoningas įsikišimas turi būti laikomas veiksmu, kuriuo nagrinėjamas kūrinys paskelbiamas naujai visuomenei (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *SGAE* 41 punktą ir minėtos

Nutarties *Organismos Sillogikis Diacheirisis Dimiourgon Theatrikon kai Optiko-akoustikon Ergon* 37 punktą).

- 199 Taip yra tuomet, kai kavinės-restorano savininkas transliuojamus kūrinius perduoda šioje įstaigoje esantiems klientams, nes pastarieji sudaro papildomą visuomenę, į kurią autoriai, suteikdami leidimą transliuoti jų kūrinius, neatsižvelgė.
- 200 Be to, tam, kad paskelbimą būtų galima vertinti kaip viešą paskelbimą, transliuojamas kūrinys turi būti perduodamas „visuomenės nariams, nesantiems toje vietoje, iš kurios skelbiama“, kaip tai nurodyta Direktyvos dėl autorių teisių 23 konstatuojamojoje dalyje.
- 201 Šiuo klausimu iš minėtos Bendros pozicijos Nr. 48/2000 matyti, kad dėl šios konstatuojamosios dalies buvo pateiktas Europos Parlamento pasiūlymas joje patikslinti, kad viešas paskelbimas, kaip jis suprantamas pagal minėtą direktyvą, neapima „tiesioginio demonstravimo ar atlikimo“ sąvokos, kuri nukreipiama į Berno konvencijos 11 straipsnio pirmoje pastraipoje nurodytą „viešą kūrinių atlikimą“, kadangi ši sąvoka apima kūrinių atlikimą prieš publiką, kuri fiziškai ir tiesiogiai kontaktuoja su autoriumi ar šių kūrinių atlikėju (žr. Berno konvencijos vadovą, PINO parengtą aiškinamąjį dokumentą, kuris teisės požiūriu nors ir nėra privalomas, bet prisideda prie šios konvencijos aiškinimo, kaip tai nurodė Teisingumo Teismas minėto Sprendimo *SGAE* 41 punkte).
- 202 Todėl, siekiant neįtraukti tokio tiesioginio viešo atlikimo į viešo paskelbimo sąvoką, pateiktą Direktyvoje dėl autorių teisių, minėtoje 23 konstatuojamojoje dalyje patikslinama, kad viešas paskelbimas apima bet kokį viešą paskelbimą visuomenės nariams, nesantiems toje vietoje, iš kurios skelbiama.

- 203 Būtent tokio fizinio ir tiesioginio kontakto nėra, kai televizoriaus ekrane ir per garsiakalbius tokioje vietoje, kaip kavinė-restoranas, transliuojamas kūrinys perduodamas visuomenei, esančiai šioje perdavimo vietoje, bet nesančioje vietoje, iš kurios skelbiama, kaip tai suprantama pagal Direktyvos dėl autorių teisių 23 konstatuojamąją dalį, t. y. transliuojamo atlikimo vietoje, atveju (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *SGAE* 40 punktą).
- 204 Galiausiai reikia pažymėti, kad „paskelbimo“, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos dėl autorių teisių 3 straipsnio 1 dalį, komercinis pobūdis nėra nereikšmingas (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *SGAE* 44 punktą).
- 205 Esant tokiai situacijai, kokia yra pagrindinėje byloje, neturėtų būti ginčijama, kad, pirma, savininkas perduoda transliuojamus kūrinius savo kavinėje-restorane turėdamas tikslą iš to pasipelnyti ir, antra, kad šis perdavimas gali pritraukti tokiais perduodamais kūriniais suinteresuotus klientus. Todėl nagrinėjamas perdavimas turi įtakos šios įstaigos lankomumui ir, galiausiai, jos ekonominiams rezultatams.
- 206 Iš to darytina išvada, kad nagrinėjamas viešas paskelbimas yra komercinio pobūdžio.
- 207 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pateiktą klausimą reikia atsakyti taip: sąvoka „viešas paskelbimas“, kaip ji suprantama pagal Direktyvos dėl autorių teisių 3 straipsnio 1 dalį, turi būti aiškinama taip, kad ji apima transliuojamų kūrinių perdavimą televizoriaus ekrane ir per garsiakalbius kavinėje-restorane esantiems klientams.

5. Dėl Direktyvos dėl palydovinio transliavimo reikšmės (septintas klausimas byloje C-403/08)

- 208 Savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Direktyva dėl palydovinio transliavimo turi reikšmės atgaminimo veiksmų, atliekamų palydovinio dekoderio atmintyje ir televizoriaus ekrane, teisėtumui.
- 209 Šiuo klausimu reikia priminti, kad Direktyva dėl palydovinio transliavimo numato tik minimalų tam tikrų kitų valstybių narių autorių teisių ir gretutinių teisių taisyklių, taikomų palydoviniam transliavimui ir kabeliniam perdavimui, koordinavimą. Skirtingai nei Direktyva dėl autorių teisių, šios minimalaus koordinavimo taisyklės nenurodo aspektų, į kuriuos reikia atsižvelgti nustatant atgaminimo veiksmų, atliktų palydovinio dekoderio atmintyje ir televizoriaus ekrane, teisėtumo (pagal analogiją žr. 2000 m. vasario 3 d. Sprendimo *Egeda*, C-293/98, Rink. p. I-629, 25 ir 26 punktus bei minėto Sprendimo *SGAE* 30 punktą).
- 210 Todėl į pateiktą klausimą reikia atsakyti taip: Direktyva dėl palydovinio transliavimo turi būti aiškinama taip, kad ji neturi reikšmės atgaminimo veiksmų, atliktų palydovinio dekoderio atmintyje ir televizoriaus ekrane, teisėtumui.

IV — Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 211 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

1. Sąvoka „neteisėta priemonė“, kaip ji suprantama pagal 1998 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/84/EB dėl sąlygine prieiga grindžiamų paslaugų ir sąlyginės prieigos paslaugų teisinės apsaugos 2 straipsnio e punktą, turi būti aiškinama taip, kad ji neapima nei užsienio dekodavimo priemonių, kurios suteikia galimybę naudotis transliuojančio subjekto teikiamomis palydovinio transliavimo paslaugomis, yra gamintos ir jomis prekiaujama turint šio subjekto leidimą, tačiau yra naudojamos, nepaisant pastarojo valios, už geografinės zonos, kuriai šis leidimas yra išduotas, ribų, nei tokių užsienio dekodavimo priemonių, kurios buvo gautos ar aktyvuotos pateikus netikrą vardą ir pavardę bei adresą, nei tokių, kurios buvo naudotos pažeidžiant sutartinį apribojimą, leidžiantį jas naudoti tik asmeniniais tikslais.

2. Direktyvos 98/84 3 straipsnio 2 dalis nedraudžia nacionalinės teisės aktų, pagal kuriuos draudžiama naudoti užsienio dekodavimo priemones, įskaitant ir gautas ar aktyvuotas pateikiant netikrą vardą ir pavardę bei adresą, arba naudojamas pažeidžiant sutartinį apribojimą, leidžiantį jas naudoti tik asmeniniais tikslais, nes tokie teisės aktai nepriskirtini šios direktyvos taikymo sričiai.

3. SESV 56 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad
 - juo draudžiami valstybės narės teisės aktai, pagal kuriuos užsienio dekodavimo priemonių, leidžiančių naudotis užkoduota kitos valstybės narės

kilmės palydovinio transliavimo paslauga ir kuriose yra šios pirmosios valstybės teisės aktais saugomų objektų, importas, pardavimas ir naudojimas šioje valstybėje yra neteisėtas,

- šios išvados nepaneigia nei aplinkybė, kad užsienio dekodavimo priemonė buvo gauta ar aktyvuota nurodžius netikrą vardą ir pavardę bei adresą, siekiant apeiti nagrinėjamą teritorinį apribojimą, nei aplinkybė, kad ši priemonė naudojama komerciniais tikslais, nors ji buvo suteikta naudotis tik asmeniniais tikslais.

4. Išimtinės licencijos sutarties, sudarytos tarp intelektinės nuosavybės teisių turėtojo ir transliuotojo, sąlygos yra SESV 101 straipsniu draudžiamas konkurencijos ribojimas, nes jomis šiam transliuotojui numatoma pareiga netiekti dekodavimo priemonių, suteikiančių prieigą prie šio teisių turėtojo saugomų objektų už teritorijos, kurią apima nagrinėjama licencinė sutartis, ribų.

5. 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/29/EB dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo 2 straipsnio a punktas turi būti aiškinamas taip, kad atgaminimo teisė apima laikinus kūrinį fragmentus palydovinio dekoderio atmintyje ir televizoriaus ekrane, jei šiuose fragmentuose yra elementų, kurie yra paties autoriaus intelekto kūrybos išraiška, o iš tuo pačiu metu atgamtų fragmentų sudaryta visuma turi būti nagrinėjama siekiant nustatyti, ar joje yra tokie elementai.

6. Tokie atgaminimo veiksmai, kokie nagrinėjami byloje C-403/08, atliekami palydovinio dekoderio atmintyje ir televizoriaus ekrane, atitinka Direktyvos 2001/29 5 straipsnio 1 dalyje skelbiamas sąlygas ir todėl jie gali būti vykdomi be nagrinėjamų autorių teisių turėtojų leidimo.

7. Sąvoka „viešas paskelbimas“, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį, turi būti aiškinama taip, kad ji apima transliuojamų kūrinių perdavimą televizoriaus ekrane ir per garsiakalbius kavinėje-restorane esantiems klientams.

8. 1993 m. rugsėjo 27 d. Tarybos direktyva 93/83/EEB dėl tam tikrų autorių teisių ir gretutinių teisių taisyklių, taikomų palydoviniam transliavimui ir kabeliniam perdavimui, koordinavimo turi būti aiškinama taip, kad ji neturi reikšmės atgaminimo veiksmy, atliktų palydovinio dekoderio atmintyje ir televizoriaus ekrane, teisėtumui.

Parašai.